

UBWÍPUTI-PÙTI

BWA YESEBÈLI

 Unko uswe tusyâle twîmîle itolo pakabalilo, akabalilo kâko uswe tukupa Kyala ubupâlisyo kuli iki. Unko uswe twinamisye imitu gyitu.

Gwaipyana kangi Tata Mwikemo Kyala, uswe tuli bahobofu fiyo ukuti Ugwe gwe u—u Kyala, kangi u butuli bulabula nkabalilo ka lutamio. Uswe tukukupalisyia Ugwe panongwa ya iki Ugwe ubombile kuli uswe. Uswe itolo tukabagila ukuyoba, ukufuma ku ndumbula syitu, mumo uswe tukupalisyia iki, kangi mumo Ugwe kwisa ku buponesyo bwîtu akabalilo kâko uswe tuli mu lutamio. Uswe tumanyile, ukwisila mu fyinja, ukukusubila Ugwe nukwitika Ugwe.

Kangi une ngusuma, pamusi apa, Ntwa, ukuti Ugwe kwisa kônenelaga isayo Syako pa bandu aba. Pali yaga ukuti pakayapo u mündu yumoywène u mõnywa nkati mwa uswe akabalilo kâko ububömbèlo ubu bumâlike. Linga apene pabagile ukuyapo yumo muno uyu akaya ntalusye na Kyala, galiyaga a Maka aga gasyûsisye Yeso ukufuma ku lipumba, gikunyenyesusya imibili gyabo igyâkùfwa, Ntwa, kangi umoyo gwâbo, nu kusanusya abëne kwa Ugwe. Tupaga ikyene, Ntwa. Bala kisita Mbepo Mwikemo, ili liliyaga lisiku limo ilikulumba ili abëne batisakwibwamo siku, kabuno ilyene liliyaga lisiku ili Kyala ikônelelaga u Mbepo Gwake pa bëne. Tupaga ikyene, Ntwa. Swaga imbibi syitu.

Uswe tubagile ukwíputa ukuti Ugwe kusayaga Nkundwe Sullivan, ugwiû gwaipyana kangi umwinitu umpala, na minogono gake ku bandu, nu kugela ukutwâla ku bëne ububagile bulibôsa ubu bubagile ukutüla, ukubatüla abëne. Une ngusuma ukuti Ugwe kusayaga Nkundwe Sullivan.

Sayaga abalumbilili nkisu kyosa, kulikosa. Bapaga abene ubukinde ubwíngi, Ntwa. Abëne balimikâga bakifu pa kigemo nukufumusya i Lisyu lyâ Kyala, kabuno uswe tukwitugasya mu sala isyakwigala isya syambukulu isya kisu iki. Unko ubununu Bwâko bubïkeg'unsyûngûlu pa uswe ntubalilo utu. Kabuno uswe tukusûma mu Ngamu ya Yeso. Ameni.

Mulitugasya.

Une ngupalisyia fiyo kwa umwe bându bo, kwa Kyala, panongwa ya iki. Nkundwe Sullivan âkyégile ikyêne pa mwëne. Umwe muketile, ikyêne ãngâli kitikuya kitalusye kuli Nkundwe Sullivan ukubömba ikyo, polelo uswe twâtendekesyaga

ukwitendekesyə kuli ikyene. Uswe tukupalisya ugwe panongwa ya kisa kyako.

² Kangi, lilino, panongwa ya—ya ikyābùpi kya lugano, ikyene...ugwe ukāfīmbilisigwaga ukubomba ikyo. Umma, ikyo kikali kyākulōndígwa. Muketile, itolo...abēne bikuhōmba ifimeleligwa, ku bugono ni fyākùlya, iki uswe twālinakyo, kangi ikyo kyo itolo lōsa kwāli kwākufūmbwa. Lōli ndaga fīyo, nalōli nikisa, kangi iyēne kisakubūka kukutūla abamisyoni nu kutwāla abāndu kwa Kyala. Patisakuyapo ni ngāmbo silisyōsa sisakūlìgwa ni yēne, ubwālwa bulibōsa, nakimo iki kisobi, iyēne yisakubūka kuli ikīndu ikitalusye. Kangi une ngwīpūta ukuti Kyala isa kubīka ikyo pa nyāmbi yīnu kumwanya kula, nu kubāsya iyēne kaelifu kalongo, i dola yiliyosa, pamo—pamo i sumuni, pamo i mbwagaya yimoyene iyi umwe mwapele ku bubombelo ubu.

³ Kangi, lilino, une ngulōnda ukupālisya a Bābwīte ba United States pa kwītikisya uswe ukuya nakyo ikyūmba iki ukwītūgasyāmo, ukuya ni ngomano isi. Une naloliloli ngubomba ngubapalisya abene ni ndumbula yangu yosa.

⁴ Kangi bo une ngupilikisyə, Nkundwe Sullivan āyobile kilikyōsa kyābagile ukuhōmbigwa mōsa kanunu. Uswe tukasōkāmo siku nkāya nalīno, tukumelelìgwa isumuni yimoyēne, lōli iki kilikyōsa kyāpākisīgwe; uswe tutikwitika mu kalikosa akangi. Ugwe kufimbilisigwa ukusita kumeleligwa na aligwesa, ugwe kufimbilisigwa ukuya mfwānefwāne kangi ngoloke. Kangi linga ugwe kumeleligwa nu münduyumo, būka kakētāne na bēne nu kubabūla abēne ukuti ugwe kumeleligwa na bēne, lōli itolo bakupepo ugwe akabalilo kanini, kangi ugwe kwisakuhomba ikyēne. Muketile? Bwila, ikyo kyo kinunupo...Ikyo kyo bungw'ale ubununu bwa Kikristi: ukuya gwabwanalolindumbula, gwakwimikigwa.

⁵ Ugwe kulonda ukwitugasya itolo iki ugwe kuyobapo. Linga ugwe utikwītūgàla ikyēne gwīmwène, ubagile bulebule ugwe ukugūlila umunduyumo uyūngi ukwītūgàla ikyēne, umwe mukētīle. Polelo umwe mwe bakalata basimbigwe, bikubaligwa na bandu bosa, polelo akabalilo kosa yaga gwabwanalolindumbula, itolo, gwabwānalōli. Yoba u bwānalōli, kali bo bulebule ububībi ikyēne kikufulasya ikindukimo. Yoba u bwānalōli, mulimōsa, 'nongwa yakuti ugwe akabalilo kōsa ubagile ukuyoba ikyēne injila yilayila akabalilo kalikōsa. Kangi linga ugwe kuyoba ubutungulu, ugwe kufimbilisigwa ukubuka amamailosi elifu-elifu ukusyungutila, kangi pōpe ugwe kufimbilisigwa ukugomokela ku butungulu bula kangi; kangi ugwe itolo utendike ikīndu ikinyali fīyo. Yaga itolo gwabwanalolindumbula, kangi ugwe ubagile akabalilo kosa ukuyoba ikyene mu njila yilayila panongwa yakuti ikyene kyo bwanaloli.

⁶ Iyo yo njila ni i Bāngèli. Yoba ikyène itolo i njila i Bāngèli likuyoba ikyène, komma ukupepusyāko ni kyène, yoba ikyène itolo injila yila, itolo... ikyene kisimbige papapa apa kangi—kangi ugwe ubagile ukusosola u lōbe lāwāku ku kyene. Ikyène kyo—ikyène kyo... iyo yo njila ugwe kuponjolèla Sétáno. Sétáno ãyobíle kwa Yeso, “Linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala, unko uswe tukukéte Ugwe kubomba ikiswigo. Abène bikuyoba Ugwe gwe ‘mbomba kīka.’ Sanusya isangalabwe isi ukuya nkati, kangi unko uswe tukéte. Ugwe uli ni njala.”

⁷ Umwene alinkuti, “Loli ukwene kusimbige, Umundu atisakuya nu bumi nu nkati gwene mma.” Muketile? Umwene alinkwega i Lisyu lya Tāta nu kuponjola u mōhési, palapala pa fūndo syâke syène. Popāpo ugwe ubagile ukubōmba ikindu kilakila, ukupōnjóla u mōhési pa fūndo syâke, ni Lisyu lya Ntwa.

⁸ Polelo, une akabalilo kōsa ngupâlisya kwa Nkundwe Sullivan. Iki kyo... Nhobokela ubuyobelô ubu: Une ngwinogona akabalilo kâko abène bâtêndîke Nkundwe Sullivan ukuti Umwène itolo ãsopîle ulufwânikisyo. Akayapo nayumo bo umwène. Alipo umündu yumoywene ntiga une nâlyagenémo siku mbûmi bwângu uyu ãlingumbwîsyé une isya Nkundwe Sullivan, yula âli E. Howard Cadle. Une ngamanya kali umwene ammenyemo umwene siku umwene pamo mma, ukufuma ku—ukufuma... Nkundwe Cadle âli itolo nnunu gwaiyolo ndumiana gwantwâya bo yu Nkundwe Sullivan. Kangi umwène âbagile ukubîka amaboko gâke pâsi mu nyâmbi syâke pabutali fiyo mpaka ifitulikilo-fya-sulubali fyâke fyâkwâbigwe kubutali pâsi, nu kuyoba nu ntu gwake ndubafu, kangi umwene âli itolo yumo E. Howard Cadle. Kangi popâpo une ne—une ne nsangalufu fiyo ukuya nu Nkundwe Sullivan ukuya mwînake kangi nkundwe mu Nongwainunu. Kangi une ngusuma ukuti Kyala isakusayaga umwène na kapanga kâke akanini pamwanya apa, unkasi gwake umpala, abaganigwa bake.

⁹ Kangi kwa umwe, mwe balumbilili abangi aba bali apa, kwa umwe ni kilundilo kyniu, balumbilili ba Nongwainunu Nyîsusye, pa tunini utundu twâbumang’anyi twa Lisimbo uswe tubagâle ukukânikâna na yumo nu nnîne. Une ngukânikâna nu nkasi gwângu pa findu fimo. Kangi umwe mumenye iki ikyo kili pafiki? Umwène âkiganile ikisyésye kya apulo kangi une nkiganile ikyo tupaso, polelo uswe tukukânikâna. Kangi une ngubabula umwe iki une ngubōmba ni kyângu: Une nkaganile akanunu akapyâno akapatu ka kisyesye kya fipaso (Une nâbagile ukwîkasya ikyène lululu lilino) nu konelela inyêmba pa mwanya pa ikyene, kangi polelo ukônélâ u lüki pa mwanya pa kila; kangi, nkundwe, ugwe ukabíle i kindukimo ikifwâne pakulya! Unkasi gwângu ikutíla ikyène. Une ngwînogóna umwène ikutíla ifyakutupisya. Umwene abagile ukukigana ikyène, loli umwe mumenye mumo abakikulu bayilile, abene bikutila... Abène bikuya basekele fiyo ugwe ubagile ukubalasa

abēne na kasindano nu kubatumula abēne ku kifupa, kangi pope abene bikulonda uku—abene bikulonda ukupūngulāko. Ikyo kyo kipeligwa kya bene, une ngusakikisya, polelo kilipo... Kangi, lōli une nkiganile ikyo. Lilino, uswe tukukānikána pa ikyo, ifīndu ifīngi uswe tuli kanunu mōsa. Lōli, umwe muketile, uswe tukaya nubupelelesye mu bupilikisanio mma. Polelo uswe tubagile ukukēta i kindu kilakila, bakundwe, lōli ikindu ikinywāmu, uswe tukulya ikisyesyé, ikyo kyo kīndu ikinywāmu.

¹⁰ Pabunywāmu, pa losyo lwa Mbepo Mwikemo, kangi ukwisa kwa Kristi, kangi ni fikulumba ifyaibāngeli, ifimanyisyo fyalwālo ifya i Bāngèli, uswe naloliloli tukwīma lukōngi-mu-lukōngi na ikyo. Ukuva bamobēne banywāmu bakündwe bibūngène, kisita kipīngo kyakipānga-kipāgūke, kisita kalikōsa ukupīnga uswe, uswe tukukūya kubwa ku Kalvari ukuya bābwīte bamobēne abakulumba, palikimo.

¹¹ Linga une mbagilemo siku ukuya gwa butūli bulibōsa kwa umwe, une nisakusāngalukàga ukubōmba ikyēne. Kangi une nsisimikisye ugwe ubagile ukuyoba ikindu kilakila kwa une. Kangi ugwe ubagile ukuya butuli kwa une. Kangi ikyo kyo kindu kimokyene iki ugwe ubagile ukubomba, iki une mmenye, ko kunyiputila une, ukuti Kyala atisakundekamo siku une ukubūka nsobi. Une—une—une... Ikyene kikaya mu ndumbula yangu ukubuka mbusobi, une—une ngulonda ukubuka nubutalusye, une ngulonda ukubomba iki kyo kitalusye. Panongwa yakuti une ngusyagania, mūmo Nkundwe Jack Moore aalimbulile une akabalilo kamo, umwēne ātīle, “Nkundwe Branham, une ngābagile ukwīma m’filato fyāko ku bōsa ubwēndelēmo bwāko, ku Lisiku lya Bulōngi, panongwa yakuti Kyala ikuyaga pakulōnda ukufuma kwa ugwe ilyāmulo ilikulumba,” alinkuti, “panongwa yakuti Umwene akupele ugwe maelifu-elifu ga bāndu mmaboko gāko.”

¹² Lilino, linga une mmenye une ngwīma kula nukwamulila a bāndu bala, polelo lo luko luki ulwa Nongwainunu ulu une ngufimbilisigwa ukulumbilila? Lo luko luki ulwa bwanaloli-ndumbula, akabalilo kako une ngukolekesya ifigulīgwe fya Lilopa Lyake mmaboko gangu? Kangi mūmo Umwēne āmbèle une ikikūngīlwa kimo uku... ukukīnda u nsyūngūlu gwa kwilāmwa, umundu aligwesa ugwmahala abagile ukumanya ikyene kikufimbilisigwa ukufuma kwa Kyala. Kangi na ikyo, linga une nandongosyaga umundu yumo ukusōkapo pa njila insobi itolo panongwa yakuti ikibugutila kimo kiyobile ikyo, Kyala isakumbela une ukuhōmba panongwa ya ikyēne pa Lisiku lya Bulōngi.

¹³ Lōli akabalilo kāko une nāyibwēne imboniboni, apa pakaya patali mma, nukubapilika abāndu bala bikuywēga... Ngimba umwe mwākapilikisye aka büku kīnu akanini nkilo kyammayolo? I—Lisyu lya Banyāmbàla Babiashara. Ako

ko kanunu. Kangi mu mboniboni... Akabalilo kamo uswe twīsakuya nakyo ikyēne kisīmbìgwe mbusolofu bōsa; ikyo kikaya fyōsa fya ikyēne mma. Loli mu ikyo, kangi nukukéta kila, kangi une nālimíle pala itolo ukuya—itolo mūmo une ngwīma lilino. Kangi une nīkētāga nīmwène ndāmbalèle pala pa kitala, ngukētēsyu u nkasi gwāngu, kangi pōpe nīmile apa ngwīkēta nīmwène. Kangi apa bālipo abandu bala bīmile ukusyungutila bo ulo akabalilo kako une nāybōlē, “Ngimba Pauli isakulongígwa panongwa ya Nongwainunu umwene àlumbilile?”

¹⁴ Alinkuti, “Ena.”

¹⁵ Une ndinkuti, “Une ndumbilile i Lisyu lilyosa itolo katikati injila iyi umwène àbombole.”

¹⁶ Kangi maelifu-elifu galinkulāta, “Uswe tukwīgēmekèsya pa Ikyo!”

¹⁷ Iyo yo njila une ngulonda ikyēne ukuya akabalilo kako une ngukilania kula, muketile. Une ngulōnda ikyēne ukuya injila yila, itolo bo ulo, itolo iki Pauli àyobôle. Ndikulonda ukongelelako ikindu kimokyene ku Kyene, ukusōsyàko ikindu kimokyene ukufuma ku Kyene. Itolo iki i Bāngéli lyàyobôle, iyo yo njila itolo une ngulonda ukukyunga ikyene ukubûka, umwe muketile. Kangi ëna, umwe kyünga ikyēne bo ulo, ifipāngafipāgùke pa lubafu lulilôsa kisakufyüsya mmwanya imbīingo ukulwâna ni Lyène.

¹⁸ Kangi polelo, utubalilo twingi, abakundwe bikwinogona ukuti une ngulwana na bakundwe bangu. Kyala amenye ukukindana ukufuma ku ikyo, pene papo Umwène amenye iki kyo bwanaloli. Muketile? Ikyēne kikaya ukulwâna na bakündwe, ikyēne kyo ikipāngànio iki kikupela uswe ukusita kuya bakündwe. Ilyene likaya Lisyu lya Kyala likutukyunga uswe ukufuma ukuya bakundwe, ikyēne kyo kipāngànio iki uswe tukwîlûngisyàko mula iki kikukyunga uswe ukufuma ukuya bakündwe. Uko ko kutalusya. Polelo, kokûgu uswe tukufimbilisigwa ukwima? Ima pa Lisyu, kangi Kyala isakukwâba bosa abandu ku Lyene (uko ko kutalusya) pa—pa ikyo. Komma nasiku ukupāngânia ikyēne, kupângâ-kupâgúka ikyēne, itolo kyünga ikyēne palema nalinga mwa Kyala, kangi itolo ukumilisyâ ukwêndela nkyení; itolo kukētēsyu u bumalikisyo, kolelèla mwîkitîke, Kyala isakutwâla ifîngi fya ikyêne.

¹⁹ Filipo ifindu fingi fiyo ifi ugwe ubombile kuli une, ifi une ngupalisyâ ikyêne. Lilino linga une mbagîle ukukutula ugwe, ukukupa ugwe akênda ka lwîpûto pamo ikindukimo. Lilino, komma ukundâlûsyâ une ikimanyisyo, panongwa yakuti une—une ndikunyonywa ukubômba ikyo. Bîngi fiyo abându bikunsîmbila une amalâlûsyo aga bwêgi nu kusôka na fyôsa bo ifyo, iki kyo lukanikano mu kipângâ. Une akabalilo kosa

ngubasōsōlèla abēne kunyuma, nukuyoba, “Ndalusya untimi gwako.”

²⁰ Abāndu bālisimbile une abakalata apa nukuti, “Bule isya *ikyō?*” Kangi bule isya *ikyō?* Une ngusōsōla u kalata kunyuma, ugwe kwikupilikisya ikyēne. Agana nu ntimi gwāko pa tündu utunini panongwa yakuti, muli mōsa, umwēne yo ntima-ng’osi gwāko. Umwene—umwene yo—umwene yo yūyo uyu Kyala ātumile ukukukētésya ugwe. Kangi uswe tubagile ukukānikána pa kyēne, kangi polelo ikyo kyo kutēndéka ubufuluganikano mu kipānga kyāko. Uswe tutikulōnda ikyo. Umma! Umma! Uswe itolo tukulōnda umwe ukuleka ukubōmba ifīndu ifi fyabutulwanōngwa, ifīndu pānja pa i Bāngēli, kangi itolo ukūmilisya ukwēnda nkyēni kubwa kwa Kyala. Muketile? Kangi linga ugwe kutēndéka ukugūsana kunīni ni fīndu bo ifyo, ifi fikusyūtisya ikipānga. Popāpo, une kinunupo u ntīmi gwīnu ababüle umwe isya bwegi nu kusōka, ni fīndu ifi ni fīndu *fila*, unko umwēne abōmbe ikyēne. Umwēne yo mbombi gwa Kyala yópe, kangi umwēne apīgw’ifyōmbo ukubōmba ikyo.

²¹ Kumbukilāga u m’Samaria unnunu uyu ālimmwāgile u mündu umfulale? Umwēne ālintwèle umwēne ku bugono (ikyo kyo kipānga) nu kumpa unyāmbàla yula pala isumuni ibili, kangi ālimbūlile umwēne linga umwēne āfūmbilwe ikyākōngelelāpo kilikyōsa umwēne āngāli ikuhōmba akabalilo kāko umwēne ikwīsa. Popāpo, umwēne ali ni sumuni ibili, umwēne abagile uku gāngā ugwe mōsa linga umwēne yo nnyāmbálā gwa Kyala. Linga umwene yo nnyambala gwa Kyala uyu ikwima pa Lisyu lya Kyala, umwene—umwene ali na iki Kyala ampele umwene: u Mbepo ni Lisyu. Ngimba ikyo kitalusye? Ngimba bo bulebule ikyēne uswe tukufīmbilisígwa ukummwīpúta? Mwa Mbepo *na* mu Bwānalóli. Kangi i Lisyu lyo Bwanaloli. Ngimba ikyo kitalusye?

²² Lilino, ndaga ugwe fiyo nikīsa, kangi. Kangi lilino, une ngatele fiyo, kangi nalōlilòli ngatele pamusi apa, une ndikulōndàmo siku ukwītūgàla mu hoteli iyīngi ukuya butali bo mūmo une ndimūmi. Ikibugutila kya ba kinwelwa, kangi ikilo kyosa, ukutika ififigo nu kukúta, na bakikulu... O! Une itolo nālitūgèsye mmwanya, kyōsa ikilo. Ikyo kyo kyōsa. Kangi popāpo une—une ndikulōndàmo siku ukuya ni hoteli iyīngi. Une nīsakubùka ku moteli. Une nguyaga pakwiyēgèla nimwēne i ligali-lyā-fyombo ukuti une mbāgile ukugona mu yēne, pānja pa lubīngilo kubuyobumo. Une nguya pakukitwāla ikyēne, ukwiyēgela une i kihema ni kikwāma kyākugonel’utulo, pamo kubuyo bumo kūko une mbagile ukufika kwa nimwene, kubuyo bumo. Uko ko kitalusya.

²³ Ikyēne kyo kyabutulanongwa fiyo, ikisu iki, fyōbène! Ikyēne kisyūngutiligwe, kangi kibolile ku kikōngoti. Papapa pamwanya apa mu buyo ubūngi, mu kīsu kīnu... Komma kyēne ikīsu iki, kulikōsa. Papapa pamwanya apa, ifyinja finandi ifi fikindilepo,

une naali mu—mu lukomano lwa nyiputo pamwanya apa nkaya, akaya akanywamu. Kangi ikilo kila ikibugutila kyabwiputi, i kipanga kya orthodox na batubwa, bāli nu lukomanolukulumba. Une—une siku... Une nāli mu Africa pāsi pa mānjèle kangi kilikyosa, une ngāpilikemo siku kalikosa bo ulo. Kangi ulubunju lwa kilabo, (une ngabagila ukubabula umwe katikati, uswe tuli kilundilo ikifuluganisigwe)... balambalele pa kipalo, ifindu ifyāmwālwé ifi fyāfumile pakubōmbìgwa, isupa sya bwālwá mwalwe-mwalwe. Kangi abanike abakeke bala, balumiana na balindwana nkyumba kimokyene ikilo kyosa, palikimo. Kangi ulubunju lwa kilabo, u “tata mwikemo” itugesye panja pala, kangi abene bikwisa pala ukwinama ku mwene bo *lula*. Pāsi pa Ngamu ya Yeso Kristi!

²⁴ Ngimba une nsyutil’untu? Ngimba fiki—kitamisye fiki na une? Une ngabagila ukwíkàsyà itolo ifindu ifyo! Ikyene... ikindeukimo kikusenyenda une ntumbakasya akabalilo kako une nguketa ikyo. Ngimba ikyo ko kwimilila Untwa Yeso gwāngu? Abagâle, ulusekolo lwamwālwé ni fīndu fyāmwālwé ifi... fibōmbeligwe pa bala abanyāmbâla abakeke na bakikulu, filāmbalèlè pa kipâlo kangi mu butâgîlo imîndu, ni supa kangi... O, mwe, bununu! Mubagle umwe ukubilikila kila Kikristi? Fyôbène i kîsu kili mu kayîlo kâbutulanöngwa. Ena, ngimba untilwanongwa ikuyoba fiki akabalilo kako umwene ikukéta kila? Maelifu ga bene.

²⁵ Abalîndwâna bala bagâlile fîyo abêne balinkutoligwa kifuki ukwîma mmwanya, kangi mu kyûmba ikilo kyôsa na balumiana bala, kangi ukuyobelô ubutîlisya ububwâpufu ugwe upilikémèo siku mbûmi bwâko. Une nâbikîle ikyakwîgêmèsyà pamwanya pa ntu gwângu bo *ulu*, ukugela ukubûka kukugon’utulo. Panja pa lubîngîlo, bagêle, kangi ukubopa ukufyûka kangi ukusuluka pa kipâlo bo ulo, bîpùti!

²⁶ Lilino, une mbagile ukugûlila abându aba ababutulwanongwa ngati, lilino, aba bikukôlèla bêne fyabusâlo, panja pala mu ngino sya mpila. Yumo mwa bâna bângu ângâli ikwândako kubwa mbako ya mpila, une ângâli ngumbopesya umwène pânja pa kîsu. Uu-huu. Kubilikila ikyo kukina, ikyo kikaya kukina. Kyo fiki iki... Linga ugwe kulônda ukuya ntalusye, yaga ntalusye na Kyala. Kyâbwânalòli.

²⁷ Une ngulonda ukubala kwa umwe, itolo amasyu ukufuma mwi Bângeli. Umwe mukugagaga amasyu manandi aga une ngulonda ukubala apa ukuya tusimbo, aga gikwagigwa mu ntû gwa 17 ugwa Banyafyâle Bakwanda, ilinandi lyâ 1.

...Mumo u Ntwa Kyala gwa Israeli alinubumi,
pankyeni pa uyu une ngwîma, patisakuyapo’mma
indungwa pamo ifula mu fyinjâ ifi, . . . ukufwana ni lisyu
lyangu.

Banyafyāle Bakwānda, gwa 1 unt-... gwa 17 untu, lya 1 ilinandi.

²⁸ Linga une mbagile ukubatumila umwe akēnda ka lwiputo, akabalilo kalikosa, itolo simba kwa une; umpākisyō gwāngu apa, uyu alipo lilino, Nkundwe Maguire. Balinga bēgilēmo siku akēnda ka lwiputo ukufuma kwa uswe? Unko uswe tukēte ikiboko kyāko. Ima mmwanya, Nkundwe Jim. Une ngulōnda ukukēta ku... ugwe, kangi unkasi gwāko yópe. Apa alipo umpākisyō gwāngu nu nkasi gwāke, aba bo bikubōmba, aba bātumile... Uyo yo ndumiana nu ndindwana uyu ikukutumila ugwe akēnda kāko akālwiputo ukufuma ku lukomano, bocabili a Bakristi abikemesigwe. Kangi ilisyu, ilinyafu ilinini lila umwe mukupilika mu fōni akabalilo kako umwe mukungolela une, uyo yo nkikulu unnini itugesye pala, unkasi gwake. Ugwise nu nyina, kangi bala, bali apa na uswe umwisyugu; kangi—kangi abaganigwa, bosa ukusyungutila. Popāpo... Kangi polelo umwe umenye umpākisyō gwamfibānja gwangu, Tāta Mercier, Nkundwe Leo Mercier, umwēne ali apa pabuyo bumo, kangi Nkundwe Gene Goad. Kangi polelo linga uswe tubagile ukutumila ugwe akēnda ka lwiputo, akabalilo kalikosa, kalikosa uswe tubagile ukubomba, ukwiputila ugwe pa foni; kalikosa uswe tubagile ukubomba, uswe tukubombaga ikyene.

²⁹ Uyu u nyāmbāla umboneke nhēsyā ni ngili mu kiboko kyāke, amakato gāko gīkinyile, ifisige fyāke fikulāngāla nu Lwimiko lwa Kyala, indefu syake sikuputa pa lubafu lwa umwēne, akayabo akālusyōya akaiyolo aka kipapa kya ng'osi kiniembeteligwe ukusyungutila umwēne, umwēne ātendekāga ilikato lyāke itolo nubukafu mūmo umwēne ēndāga ukusuluka unsebwe ukubuka ku Samaria. Umwēne akāli fiyo gwakukētapo, lōli umwēne āli na ISI SYO IKUTI U NTWA ku kīsu ikikulumba kila ikya Israeli. Ena, Eliya un'Tisibi, unsololi gwa Ntwa. Umwene akāli kīngi fiyo ikyakuketa, loli umwēne āli ni Lisyu lya Ntwa.

³⁰ Umwene akaatilaga ukwima pa nkyēni pa mwalafyale, kabuno umwene aali mu Kuyapo kwa nkulumbapo ukukinda u mwalafyale, umwene aali mu Kuyapo kwa Yehova. Polelo, umwene aamenye apa umwene aalīmilèpo. Kangi akabalilo kāko umwēne ālyēndile pankyēni pa mwalafyāle umwēne akalilāmwile pamo ukuyob'ikitabu, umwēne āmēnye iki umwēne āyobelaga ngapo. Umwene abagile ukuyoba kwa mwalafyale, "ISI SYO IKUTI U NTWA KYALA GWA ISRAELI, 'Yitisakuyako i fula pamo indungwa mpaka une njikolelege iyene.'" Nongwa ya fiki umwēne āyobile ikyo, "Mpaka une nguyibilikila kuli iyēne. Ukufwāna ni lisyu *lyāngu*?" Panongwa yakuti umwene aali ni Lisyu lya Ntwa, umwene aali nsololi, kangi unsololi ali ni Lisyu lya Ntwa.

³¹ Ikyene kyo kindu kyakuswīgisyā ukukēta ikifwanikisyō pakati pa Israeli ugwa Lwitikano Ulukūlu na America lilino.

Bosa-babili ba abēne bāli fikolo ifikulumba. Bosa-babili ba abēne bāfumile pakwālìgwa, kangi abāndu bābo bāfumile pakwīsa kula, panongwa ya mabufwīmìgwe gābwīpùti.

³² Israeli āfwīmīgwa na Farao kangi āli mbutumwa ku bamia ba fyīnja, kūko abēne balyūmisigwe isya kwīpùta u gwābwānalòli kangi Kyala gwābūmi, kangi bābīmīle isya lusako lula; kangi abēne balinkuya batumwa. Lōli Kyala ātēndīke abēne ulufingo mu i Bāngéli Lyāke, pamo mu Lisyu Lyāke, kangi ukwisila mu basololi Bāke, ukuti Uwmēne isakubapa abēne i kīsu. Kangi abēne bāfumile pakwīsa mu kīsu iki nu kubaguta kunyuma abītūgasí ba kīsu kīla, kangi bāfumile pakupoka ikilīngo kyābo, kabuno Kyala āli ni fundo ya kubomba ikyo.

³³ Kangi momūmo kiyīlile ikīsu ikikulumba iki ikyītu. Uswe tukwīsa kuno, kangi pa Lyālabwe lyā Plymouth ikīsu iki kyālyālīgwe pa bwābuke bwa bwīputi panongwa yakuti abatātaba-pabwāndilo bāfumile pakubopa ubwfūmīgwe bwa kiRoma bwa kipāngānio kya Yesebèli gwālīno, kangi bālīsile kuno nu kwīkasya ifwīmo ingulumba nyīngi kangi ukufwīla pāsi pa kipāngānio kya Yesebeli ikyābutūngūlu. Kangi ukufwana ni li Bangeli, ilya Busetuli, unto gwa 13, Kyala āfingile abēne i amīsiga-ndulanga, nu buyo bumo, kabuno unkīkūlu apīmbīgwe mu lulangalanga kūko umwēne āswīlīgwe kuli akabalilo, akabalilo, kangi ukutapulania kwa kabalilo. Kyala ātēndīke ulufingo kwa America, pamo ku kipanga (ku nkīkūlu), ukwisa nkisu iki.

³⁴ Ngimba umwe mukētesísyé Busetuli 13? Fyōsa ifinyamana ifingi fyāsōkile ukufuma ku nyanja, amisi; Busetuli 17:17, ātile, “A mīsi aga ugwe gwākētīle lo lusīngi ni filūndilo fya bāndu.” Fyōsa ifinyamana ifīngi, ifyēne fyātupwīke mmwanya ukufuma mu mīsi, ulusīngi kangi ifilūndilo fya bāndu. Loli akabalilo kako u United States ikufyukila mmwanya, “Ikyene kikwisa ukufuma nkisu kuko bakalipo abandu.” Kangi kumbukilaga, akabalilo kako ikyene kikwisa pala, ikyene kyabonekaga ukuya bo kang’osi akanini.

³⁵ Lilino, kang’osi alinasyo i mbembe ibili, kangi ago go maka gāndyáli na gakipanga. Lōli akabalilo kāko agēne gabūnganisigwe, kumbukilaga, polelo u kang’osi yula alinkuyoba ngati nyīfwīla yābōmbīle pabutasi pa mwēne; kangi i nyīfwīla āli Roma.

³⁶ Akabalilo kāko inyīfwīla yālīmīle pankyēni pa nkīkūlu ukuti yilāsulānie u mwāna gwāke mbimbibi itolo bo akēne kapāpīgwe, inyīfwīla ingesefu... Yūyo ālīmīle pankyēni pa nkīkūlu Israeli, ukunyāfulania u Mwāna mbimbibi itolo Akēne kāpāpīgwe, nu kutuma pānja ulufwīmo nu kugoga bōsa abāna ukufuma ifyīnja fibili mbukusi ukusuluka? “Roma, i nyīfwīla, ālīmīle ku nkīkūlu ukunyāfulania u mwāna gwāke mbimbibi bo akēne kāpāpīgwe.”

³⁷ Kangi polelo, uswe tukwaga, ukuti ikisu iki kyāfyukile mmwanya bo i kisu ikyābūke, kangi kyāli... kyāli na kang’osi,

iki kikusanusya u Kang'osi gwa Kyala. Lōli, ukukinda pa kabalilo, ulubatiko lulalula ulu uswe tuli nalo, lulinkuyoba ngati nyifwila nu kubōmbèla amaka i nyifwila yālinago pabutasi pa mwène.

³⁸ Ifyēne fikufwānikisania, yumo ku nnine, nubupelelesye. Kangi kumbukila akabalilo kāko aba... Israeli ālisile pala nu kwēga ikīsu kya kāya kāke na Palestina, alinkugutila kunyuma bōsa abitūgasi ba kīsu kila nu kupoka i kīsu. Uswe twālīsile nkati nu kwēga ikyēne ukufuma ku Bamwenye, ukubakaga abēne kunyuma nu kupoka i kīsu. Kyala āli ni nōngwa kuli ikyo. Kyala ayaga pakubonesya ikisu iki Umwene aabagile ukubomba na—na kapanga kanini ka bandu aba balondaga ubwabuke, nu bwābuke bwa bwīputi, ukumbōmbéla Kyala.

³⁹ Ngimba abēne bābōmbile fiki kuli Israeli? Umwēne āpelilie Israeli i kikolo ikya maka ukukinda nkīsu, kangi umwēne āsyèle injila yila mpaka umwēne āsōkilepo pa bwīgāne bwa Kyala. Ngimba Umwene aabombile fiki na Amerika? Umwēne āpelilie Israeli i kikolo ikya maka ukukinda nkīsu mpaka umwēne ikusōkàpo pa bwīgāne bwa Kyala. Fikufwanikisania, yumo ku nnine, katikati.

⁴⁰ Akabalilo kāko Israeli āfyūkile pa kīsu, abēne bāli a—a bāndu abakulumba panongwa yakuti abēne bāli nu bulongosi ubukulumba. Abene bali na banyambala abatila-Kyala pamwanya pa bene, bo yu Davidi, Mwalafyale Solomoni. Ikisu kyosa kyabatilaga abene, kangi abene bīlikyēlile u lusako lula ulwa kisita bwīte, kisita indamyo, nu kwitugala pāsi pa maka ga Kyala, mpaka abāndu ukufuma mōsa ukukilania i kīsu ikimanyigwe kilinkwīsa ukubakēta abēne. Kyala ābapéle abene ikikūngīwa kya kumanyila-ngāni, ikyēne kyāli pa Solomoni. Kangi u ndēnga gwa Kwītongo, ukufuma... ndēnga gwa Sheba ālisile injila yōsa ukufyūka ukukilania Lulangalanga lwa Sahara (ālyēgile imyēsi mitatu) itolo ukupilika a mahala ga Solomoni. Kangi akabalilo kako umwēne akētīle ukuti Solomoni abagiile ukulingania imbepo, nukupela ukumanyisigwa ku mwene isyakubutitu mu ndumbula yake, umwene alinkuti, “Kyosa iki une naapilikepo isya ugwe kyaali kitalusye, kangi ukongevelapo palubafu.” Umwene āpilikisyé ukuti yula āli Kyala.

⁴¹ Kangi America, pa lwalo lwa abatāta-abatasi aba bālisile kuno ku bwabuke bwa bwīpūti... Uswe twāli na banyāmbála bākyāla mmasiku gala, ukuya balongosi: George Washington, Abraham Lincoln, abanyāmbála ba lwīho ulufumuke, abanyāmbála ba Kyala. Amerika aali Amerika, mmasiku gala.

⁴² George Washington, apa ku Kikoga Forge, bo umwene akāli ukunkilania u Delaware, ikwīpūta ikilo kyosa, mpaka umwēne ātimile mpaka mu nsana gwāke, afugēme mu matalala. Kangi ulubunju lwa kilabo akabalilo kako aba America bāyandileko

ukukilania, balipo itolo kifuki malongo mabili mwamia yumo ba beene baali ni filato ifyakufwala, a Bābwìte ba kiMerika. Loli abene bāli ni fundo, abene bāli ni kindukimo iki abene bafimbilisigwaga ukulwila. Abēne bakāpāsyàga iki kyālisile pamo kyābükile. U ndimi ikwīsamō nkati, ālīmisye u plago gwāke nu kusōsyàko i ngambako syāke, nu kwēga i ndusu yāke kangi alinkubükä ku kulwa kuli iki umwēne āmènye bwāli bwābüké. Kangi i lisiku ilikōnge, une ngwītika ikyēne kyāli, mina pamo mihamo imibwīna gya fipolopolo, ifipolopolo fya ndusu, fyābükile ukukīnda ikijāsi kyāke ni kitili kangi nasiku ukumpalamasya umwēne.

⁴³ Abāndu ba Kyala, aba bālyālile ikīsu iki, abanyāmbála abakulumba! Yo nongwa abēne bāsīmbile:

Pabutali ikīsu kyītu kiliyaga kyēlu
Nu bwēlu ubwīkēmo bwa bwābüké,
Tupākisyé uswe na maka Gāko
Nkulumba Kyala, u Mwalafyale gwitu!

⁴⁴ Akabalilo kamo aka kakindilepo, une nāyobaga ku nnyambala unkangale ukusuluka ku Corydon, Indiana. Umwēne ālimbūlile une ukufwana na kabalilo kāko i likulumba lyāli mu Corydon, kangi mūmo umwēne... alinkuyoba mūmo umwēne ābükile mu gileta lya ngāmbako ukusuluka ukwakupilika u—u ndindilila ikuyoba. Kangi umwēne nu ndindilili bāli bo bēne babili aba bāli nu tupatu tubili, i sūti, bafwēle. Ayobile ukuti umwēne ākusyàga i ng'osi nu kumwa isyēne, nu kusuka ulusyōya lwābo, abalūmbu bāke balukaga ulwēne nukutēndèkela umwēne i jekete ukubükä ni sulubali yāke. Kangi u mwinitu unkangale itugesye pala, akabalilo kala ugwfayinja malongo lwele-na-fihano pamo malongo-mahano-na-mana mbukusi, alinkukwaba indefu syake bo *ulo*, kangi umwene alinkuti, “Billy, ako ko kabalilo kāko Amerikee āli Amerikee.”

⁴⁵ Une ndinkunketa umwinitu unkangale, kangi une ndinkwinogona, “Ndumiana, ugwe, bīngi ba aba bakeke aba bākābagile ukwītika ikyēne, lōli ugwe kuyoba u bwānalòli.”

⁴⁶ Fyo fiki fyābonike kwa Israeli ukufuma lōsa u lwālo lwabunyakyala ubu? Abēne balinkwānda ukuya basitakupāsy. Abene balinkwanda ukufika pa buyo kūko abene, ena, abene bakāpāsyàga iki kyābükile. Abēne balinkwānda ukubükä ukuya bakololofu mu lwīpùto lwābo kwa Kyala, palema nalinga abēne bākolelile u luko lwa bwīpūti-pūti itolo bo uswe tulinabo. Abēne bāli nu luko lwa bunyakyala. Lōli abēne bikwānda ukufika bābüké na bāndu bābo, kangi—kangi abene balinkwanda ukutwala nkati ubusāmbüké ubukindanekindane mu kipanga kyabo. U bwīpùto bwa Baalim bulinkwānda ukwāfulila nkati, kangi Israeli alinkuya nsyütànō nubwīnōge, bagāle, kangi ifindu ifya lubo bo ulo, kangi kubumalikisyo balinkutwālamo

abalōngòsi aba bakālimènye Kyala; Ahab, uyu ālīngl'ikilīngō pa gwīse. Kangi u gwīse āli nyāmbàla unsita-kyala, mundu unkabi, lōli mündu nsita-kyala. Kangi umwēne ābōmbìle imbībi syōsa, ukukīnda aligwēsa pabutasi ba umwēne ābōmbilēmo siku. Lōli Israeli, mkayilo ka bugāle ubulēngùke bwābo, abēne balinkumbíka u nnyāmbàla nkati bo lula, nukumbika umwēne pa kikota ukuya ndagili pa bēne. Abēne bālinogwīne ikyēne kyāli kanunu mōsa, itolo bomūmo bīngi ba kiMerika bikubōmba umwīsyūgu, "Umwene yo gwandyāli, polelo ko kukindananki iki ikyene kikupela? Ikyene kitisakupela ubukindane bulibosa mma, panongwa yakuti umwēne yo gwandyāli nnunu."

⁴⁷ Bīngi ba kiMerika, bīngi fiyo ba bēne, bagulisīsyé panja ubwābùke-bwakupāpigwa bwābo, ukuya gwa kiMerika yumo, nu kuyoba, "Ko kukindananki uko ikyene kikupela, pēne pāpo ugwe kuya na ma dola manini agakongelelápō ukufuma ku sikali nukuya mūmī?" Abēne bāgulisīsyé pānja ku lwānda, kangi ku finyonywo nu kwīsyūka kwa kisu kyabutulwanongwa, nu kwibwa ikindu kilakila iki uswe twāfikilepo pa Lyalabwe lya Plymouth. Abēne bālibibwe ikilīngō kyītu, nu kubūka nu kūlīsyā pānja ku filündilo ifisyūtano-nu-bwinōge. Bo mūmo ukwēne kwāyīlile mmasiku ga Israeli, momūmo ukwēne kufumile pakuya, America ēgile unsebwe gulagula, ukusuluka kulakula i njila yilayila, ubwīnoge!

⁴⁸ Bo kakīndilépo akabalilo, i sikali yilinkwītikisyā ubutulwanongwa: "Itolo pēne pāpo ugwe gwāli ni sinagogi, ko kukīndana kuki ikyēne kyātendekāga?" Ikyo kyo katikati iki Amerika aabombile. Kangi uswe tukwānda ukwīpāngànìa twībène palikimo nu kutēndèka utubugutīla utunini, kangi ukōngelelápō ifyabutulwanongwa, ukōngelelápō ifyabutulwanongwa, ukōngelelápō ifyabutulwanongwa. Uswe āngàli tukwitugasyaga ni fundo syanaloliloli isi uswe twāfikile kuno! Ubutulwanongwa bukwānda ukwāfulìla nkati mu kipānga itolo ngati ubwēne bwābōmbile akabalilo kala. Abakikulu bikwanda ukutumula inywili syabo, ukufwala imyenda igyabulogwe, ukutumulako igyene pa kyinja kilikyosa kang... Kangi abanyāmbàla bikubōmba *iki, kila*, kangi i *kīngi*, nu kukina amakādi ni ngino sya banko mu kipānga, kangi itolo ukuya bankisu mūmo abēne bāli, basyūtano nubwīnōge, abagāle abalēngùke.

⁴⁹ Abalumbilili bikumalisya ukufuma ku sukulu ya bonyakyala, kangi u bishopu ikuyoba, "Lumbilila, balumiana, kilikyosa iki umwe mukunyōnya. Bomūmo une nsimanyile, i lilopa lya Yeso Kristi lyālyūmīle lōsa ifyīnja bamia kalongo-na-bahano-na-bana ifi fikīndilépo." Mpaka ikipānga kilinkufika ku nakimo lōli i kipāngànìo kimo, ngati kigono. Umwe mulingibwa ngamo siku pamusi apa! Ukwisa ukuya ngati bugono, ikisu kikwānda ukwāfulila nkati, abalumbilili bikwānda ukupepusyāko itolo mūmo abēne bābōmbile mmasiku ga Ahabu.

Babutulwanongwa, babólile ku kikōngòti, kangi ukukindílila kangi ukukindílila ikyène kilinkubükä itolo nu bukafu mûmo ikyène kyâbagile ukubükä.

⁵⁰ Palema nalinga Kyala aatumile unsololi ukufuma nsololi, kangi ni fisa ifitenenefu Umwène ãsûmile ku bându, kangi abène bâsyumbutwîsyé i nyuma syâbo pa Lyène. Abène bâlôndágâ injila yâbo, abène bâli ba Israeli, abène bâli bâbûke, abene baali kisu ikikulumba, abatata-abatasi bâbô baabombile *kyakutina-kyakuti* (Davidi na Solomoni), abene baabagile ukubomba iki abene baalondaga. Itolo ikindu kilakila iki uswe twâlîlèpo twibene, katikati; iki Washington, abatata bitu abatasi, kangi iki abene bâlimilile. Loli, nkundwe, uswe tuli amamailosi elifu-elifu ukufuma ku findu ifyo; ifipanga fyîtu fili, amamailosi elifu-elifu.

⁵¹ I kyaiyolo... I kipanga kya Methodisti umwisyugu, ku iki i kipanga kya Methodisti kyâlisibile ukuya! Iki aba kiPentekosti bali umwisyugu, kangi iki ikyene kyâlisibile ukuya! Iki aba Baptisti bali umwisyugu, ku iki ikyene kyâlisibile ukuya! Uswe twâli na kabalilo ukugomokela nukuyoba isya Yohani Smith na bingi ba bala abapyanikisania. Yohani Smith âyobile, bo akâli umwène ukufwa, âyobile, “Ikindu ikinyali kyo kya kuti abakikulu ba kiMethodisti bikwanda ukufwala isambo sya golidi pa nyobe syâbo.” Methodisti! Ngimba umwène abagile ukuyoba fiki umwisyugu ukubabona abène ni nywili syabo situmuligwe, kangi nu kusingula mosa nkisyo kyabo, bafwele ibundu? Iyene yo nongwa ya butulwanongwa!

⁵² Fyo fiki Kyala abômbile mu America? Atumile uluyigo ukufuma pa luyigo, luyigo ukufuma luyigo. Abalumbilili balumbililaga i Lisyu, bagelile ukubakolela abandu ukugomokela kwa Kyala. Kangi ngimba abene bâbombole fiki? I kindu kilakila iki Israeli âbombole, bâkipikile Ikyene! Balinkubûgila abène! Ukubakôlêla abène “bikêmababûnguluka”! Babasopile abène minyololo!

⁵³ Linga yumo mwa bakalumbu bangu kangi yumo mwa bakundwe bangu, ukufuma nkipanga iki umwisyugu, âbagile ukuti âlímile mu hoteli yila ikilo kyammayolo kangi âfyûsîsyé amaboko gâke mmwanya nu kuntüfya Kyala kangi âlâtile mu kyûmba kila, abene ângâli bikuya mu mminyololo umwisyugu pa ikyene. Lôli abagâle, ikipâmbo ikilêngûke kya butoyofu “basitabikêmababûnguluka” babagile ukwîma pamwanya pala nu kuywêga ikilo kyôsa; kangi bagêle, kangi bikutuka nu kukola imyênda gyâbo ukusôsyâpo pa bakikulu bâbo nu kwêndendeka, nu kugwa pa kipalo nu kuywêga ikilo kyôsa ikitali, kangi pôpe abène bakabagila ukuyoba i lisyu lya ikyène. Fyôbène uswe tugunîgwe pâsi pa kiboko kya Kyala!

⁵⁴ Kêtésya, ukukindila nu kukindilila, Kyala âtumile abalumbilili, ukubômba ifimanyilo ni fiswîgo, ukusismikísya

i Lisyu Lyāke. Kangi kīngi kya kīndu, bīngi ba bakulumba-ba-kipānga bālino bālipīkile Ilyēne nu kūgila uluyigo lulilōsa. Uluko lwa mumo-bikubilikiligwa Kipanga kya Kristi na bene, “Amasiku ga fika gakindile.” Ukugela ubununu bwābo bōsa ukukitumula ikyēne lōsa ukufuma ku basyāle abanini bala ba Kyala. Bomūmo ikyēne kyāli mu Israeli, momūmo kiyīlile ikyēne umwīsyūgu. Utubalilo twingi, Kyala ikufimbilisigwa ukusosya abandu Bake panja pa fipāngānio ni fipaguko, ukubēga abēne pānja mu lulangalanga pabēne, ukuyoba ku bēne. Kangi Umwēne ikuyaga na basyāle, komma umwe ukupāsya isya ikyo. Umwēne ābōmbile akabalilo kala, Umwēne isakubōmba lilino. Nkyēni na nkyēni abēne balinkubūka ukukīndamo mu butulwanongwa, ukōgēla ukukīndamo mu fīndu. Fiki? Ubulōngosi bwābo, kikayako nakimo ukwīmika ikyēne.

⁵⁵ Ena, nubwanalolindumbula, une mmenye ifikolo fingi ukuti linga abēne bābagile ukukola abāndu pa lukīndi bafwēle bomūmo uswe tukubōmba kuno mu America, abēne āngāli bikubīka abēne mminyololo. Akabalilo kāko une nābūkile ku Saint Angelo, mu Roma (lilino, inogona isya ikyēne, ukuya kyāpāsi bomūmo ikyo kili), abēne bāli ni kimanyilo pamwanya pala, kifuki pa fyūmba fya Saint Angelo, “Ku bakīkulu ba kiMerika: ‘Tukulamba fwāla i myēnda kangi gīndika abafwe.’”

⁵⁶ Linga kilipo kilikyōsa iki kikupela ugwe ukubina, ko kukēta ikipāmbo kya bakōlelīgwa-lūlo baMerika bikwīsa mula. Une nālitūgésye pāsi, ku Lausanne, uswe twīkyelāga unyōfu gumo, ilisiku limo, Nkundwe Arganbright na une. Ilisiku lya kilabo, uswe twagomokiiile panongwa yakuti ukwene kwaali kulya kununu. Une nabagiile ukwēga amisi gamo kula, abēne bakābagile ukupa nakimo loli u bwalwa. Kangi une nātwālāga amisi, une nāfimbilisigwāga ukupīmba nīmwēne isupa ya misi pasi pa lukōngi lwāngu nimwēne, akabalilo kōsa, panongwa yakuti abene bakābagile ukupa ugwe amisi pa kigemo. Polelo une nābūkile nkati mula, kangi filifyōsa fyāli finunu mpaka “Ndindwana America” ikwīsa mula na kanini, akabwāpufu, akamapūngō-mumbulo akabwa aka pudu; alinafyo fyakufwana ifyakwīmogēsyia ifya mu lilūka-lyā-sumuni-kalongo afwēle bo *ulo*, kangi ingāmbo ndali mpāka ku bumalikisyō bo *ulu*, itūgēsyie pāsi pala afwēle ikindukimo iki umwēne akāli; kangi alinkutūgāsyia akabwa ka pudu kala pa kigemo, kabwāpufu, akandu akakinyanyasi.

⁵⁷ Ikyene kyo...imbwa kyo kindu kinyali ukukinda iki Kyala ikuyobapo. Kyōpe ni kyākalōngo kya syēne kikabagila nu kuhōmbīgwa mu nyūmba ya Kyala. “Ikyēne kili bo undogwe, ikyakalongo kya gwamalaya,” ili Bāngéli lyāyobīle. Kangi, pōpe, mwaketa lelo umwe. Abēne bisakubōmbaga ukukwīmika ubupāpi nu kuhōmba amadola elifu yumo, kifuki, kuli akabwa akanini akaiyolo; nu kukalōngosya akēne ukusyūngutila nu kupa akēne u lugano lwa mwāna, popāpo umwēne abagile

ukubopa pānja ikilo kyōsa butali, kangi isakubōmbaga ukwīmìka ubupāpi.

⁵⁸ Ngimba fyo fiki fikugūlila lōli ubufuluganie! Umwe mukabagila ukupilikamo siku amasyu gāngu kangi, lōli une ngulōnda umwe ukukūmbukila iki: Uswe tuli kubumalikisyo!

⁵⁹ Kula, uswe tukwaga iki kyábonike, fiki fyábombile. Kubumalikisyo, i sala *ingulumba* yikwisa: Ahabu āsaligwe, kangi akabalilo kāko umwēne ābōmbile, umwēne ālyēgile Yesebeli; yula unkikūlu umbolano ugawaiyolo uyu ālōngwisye gwēsa gwa Israeli ku bwīputafifwāni. Kangi mumo Israeli ābombile akabalilo kala, fiki, iki... Abēne bābagile ukuti bāli mu kayīlo ka bugomokelanyuma, ukuti nasiku ukuleka ikīndu bo ikyo ukubōmbīgwa mu kikolo kyābo. Indagilo sitendekigwe na bandu kuli a bandu, kangi uswe tubombile ikindu kilakila!

⁶⁰ Kalipo akabalilo kako America angali akaya... abēne bāmènye kanunupo ukukīnda ukubagila ukundeka u ndògwé gwaiyolo, ugwmalaya gawaiyolo uyu ānwàga i lilopa lya bafwile bala, ābagogile abēne, kangi i nōngwa abēne bābōpile ukufuma kuno, kuli u bwābùke, abēne bakābagile ukwīkasya nakyo nakimo ngati ikyo. Ikyēne kikunāngisyu uswe tuli mu kayīlilo ka kugomokelanyuma, i kikolo kyōsa, ukusala u luko bo ulo. O, ena, lilino umwe... bamo ba umwe banunu bafwanayuma baDemokrati mwīsa kwīnogònà iki, ukuti "O, ena, umwene isaku—umwene isakupelaga unnu nnu gwa ndyali." Ikkyo kibagile ukupilikigwa mōsa kinunu ukwīnogònà, ku līnogònò lyamumbili. Lōli ku Lisyu lya Kyala kangi i līnogònò lyamwambepo, ikyēne kitikupilikigwa mma. Naloliloli ikyēne kitikubōmba, utudola utunāndi pānja kangi imisōngo gimo pamo ikindukimo ngati ulutumulo ulu.

⁶¹ Kangi uswe tukuya na kabalilo akakafu, ababangeli bitu mu fibānja umwisyugu, panongwa yakuti lilino uswe tukwēgìgwa i kikolo kya Kikatolika. Fiki, nalōli, Russia ikwēgìgwa ukuya gwakikomyunisti panongwa yakuti abēne bali nu ndōngòsi gwakikomyunisti. Red China ikwēgìgwa ukuya gwakikomyunisti panongwa abēne bali nu ndōngòsi gwakikomyunisti. Uswe tukwēgìgwa ukuya baKikatolika panongwa yakuti uswe tuli nu ndōngòsi gwa Kikatolika.

⁶² O, akabalilo kako Ahabu āli pa kikota... Ugwe kuyoba, "Umwene ali pa kikota." Uko ko kutalusya, lōli Yesebeli āli yo ntu kunyuma ku kikota kila. Umwēne āli yo yūyo uyu ābōmbile ubulongosi. Kēta mūmo umwēne ālyēgile indagilo silasila isya kīsu nu kusinīōngāsyu isyēne ukusyūngutila, kangi panongwa ya kukaba kwāke mwēne kangi panongwa ya bupafu, nu kupela Ahabu ukubomba ikyēne panongwa yakuti umwēne ālyēgigwe ku mwēne. Kangi iyo yo njila nu ndongosi gwitu umwisyugu. Une ndikuyoba ukuti umwene akaya nnyambala nnunu mma, loli keta iki kili kunyuma kwa mwene: ugwanalaya,

ikindu kilakila iki uswe twābópile (ukuya Amerika) panongwa; ifimanyisyo filafila ifi America áyengigwepo. Uswe, ukwísila mu kusala kwítu ukwābwābùke, twāsalile i kíndu bo ikyo.

⁶³ Lilino umwe mukukéta nongwa ya fiki i lisyu lyāngu lisakwímikigwàga nalōli lululu. Lōli umunduyumo ikuyaga pakumanya! Ena! Nongwa ya fiki? Busetuli 2:20, umwene ālikölile mwēne “nsololi-nkíkùlu.” Umwe itolo kétésya i liyiga lya butulwanongwa bukuboneka lilino. Umwe kétésya ikikóngolo kikubükä ukufika ku kikóngolo. Umwe kétésya ifyálìno, kétésya ifindu ifisisitakyala fikuboneka nkipânga. “Kangi, kubumalikisyo, kwisakwisaga ukufwímìgwa,” ili Bangeli liyobile lululo, ISI SYO IKUTI U NTWA! Naloliloli, sikuyangapo.

⁶⁴ Polelo fiki fikubonekaga? Itolo mumo ikyene kyábombile akabalilo kala, momumo ikyene kikuyilaga lilino. Umwene āli maka kunyuma ku kyene, umwene āli yo yūyo uyu ālagilágá ikyene. Bala i... Úne ngusubila ikyene kyo mahano-na-mabili-... ukufwana unto gwa 17 pamo untu gwa 18, mula nkati mula, umwe mwisakwaga iki Yezebeli âbombele: mumo umwene âlimmwiegile Ahabu, kangi umwene alinkutoligwa ukuyoba nakimo ikyene panongwa yakuti umwene āli nkasi gwake. Kéta iki ikísu kyáyèngígwèpo kabalilo kala, u m'Israeli ungomokela-nyuma nu nkasi mwíputa-fifwâni (kunyuma kwa umwène) uyu āli mwípùti gwa Baalimu. Kangi fyo fiki umwène âbombele? Umwe kubumalikisyo âtendíke filifyôsa fyálìno fiyo, kangi finunu fiyo, kangi a bându bâli ni kyène kipepe fiyo, mpaka ikipanga kyosa kyâgwilíle ku kyene, balumbilili na bosa. Ngimba Eliya akâybile, “Ntwa, une ne mwene ntiga uyu asyele”? Kangi mumo ikyene kyâyilíle akabalilo kala, ikyene kikufwanikania umwisyugu.

⁶⁵ Bosa ba abene batilaga ukuyoba kalikosa. Ngimba ikyene kikaya itolo bo kindu kikiki umwisyugu? Abene bâtilágá ukuyoba ikindukimo. Popâpo uswe tukusyágània, abene bâli itolo bâbùke, bamwalomwalo, bagâle, ukwéndeka palipôsa, abasyútano nu bwínoge, na filifyosa ifingi, itolo mumo ikyene kiyilíle umwisyugu. Yesebeli ikuniöngâsyâ a Masimbo gala... Fyo fiki âbombele umwène... pamo indagilo sila, bo—bo Yesebeli isakuniöngâsyâ. Kumbukilaga, Yesebeli, umwene ikwiköléla mwene “nsololi-nkíkùlu,” ukuponjola abându, kangi umwene ikuyoba ukuti umwene yo “masyu gene-ntiga ga Kyala pa kisu kya pasi.” Umwène isakupela ilmogòno lyamumbili ukwítika ukuti ukuya nsisimikisi bo i kísu.

⁶⁶ “Pisakwisaga ukwiputa kwa nkikulu, mu United States, kangi ikyo kisakuyaga Mariya.” Une nkibwène ikyène, malongo matatu... 1931. Ifindu fihano-na-fibili fyâboníke. Une ndinakyo ikyène papapa pa kalatasi apa, na une, násimbíle ikyène mu 1931. Mümo fikuti une nâyobile “U Prezidenti uyu, Franklin D. Roosevelt, umwène isakupela ikísu kyôsa, ukukitula

ikyēne, ukutuma ikīsu ku bwīte.” Bakāli bakālisile ku bwīte nalino, nkati nkabalilo ka njala. Une ndinkuti, “Ikindu ikingi, . . .” Kangi u māma gwangu, u nyuma-mfwāne m’Demokrati, linga umwene akālingētésisyé une nubukafu akabalilo kako une nāyobile ikyo. Une ndinkuti, “Une ndikupasya kali umwene āli Republikani pamo linga umwene āli Sosiolisti pamo kilikyosa umwene ali, uyu yo ISI SYO IKUTI U NTWA.” Kangi une ndinkuti, “Ukubōmba iki, abēne bikwitikisyá abakikùlu ukusala. Kangi akabalilo kāko abēne bikubōmba ikyo, abēne bābōmbile kimo mwa bukosyasoni ubukulumba ukukīnda ikikolo iki kibōmbilēmo siku.” Kangi une ndinkuti, “Ilisiku limo abēne bisakuhomba panongwa ya kyēne.” Kangi abēne bābōmbile pa lusalо ulwabumalikisyо ulu. Ikyo kyo iki kinsalile umwēne, abakikùlu.

⁶⁷ Kangi umwe bapàla bāndu bālāngi, mu Itongo, mūmo umwe mwāsalile! Ugwe kuyoba, “Ugwe ukaya ni mbombo nayimo ukuyoba ikyo mu kigemo.” O, ena, une ndinakyo, ilyene lyo Lisyu lya Kyala! Kangi ilitōndobya lya—lya Abraham Lincoln, yula yūyo uyu ābābwile umwe, alāmbalèle ukukilania mu kila ikiyūmba kya fyaifyolo pa lidiresi lya nkīkùlu, kangi umwe mukūlisya ubwābuке bwakupāpìgwа bwīnu. Soni pa umwe.

⁶⁸ Kangi umwe bāndu, panongwa ya ndyāli, panongwa yakuti umwe mwe itolo ba Demokrati banunu, mwāsalile kuli ikindukimo bo kila, nu kūlisya ubwabūke-bwa-bupāpìgwе bwīnu bwa buMerika kangi Kikristi, ukupīla ikyēne ukukilania ku ndogwe yula uyu ikulagila uswe mu kīsu iki, iki kyātupélile uswe iki uswe twāli. Kēta mūmo umwēne ikwāfulilāmo nkati? Nalōli mbubēndekèlo, mpaka umwēne lilino ali pa kikota. Nalōli! I kikota kya White House.

⁶⁹ Ketesyá! Mutualile . . . Ngimba umwe mwākētìle ilisiku limo ukufwana ni sukulu sya Kikatolika ni sukulu sya Kiprotestanti? Ukutūla i sukulu ya Kikatolika lōli komma isya Kiprotestanti. Muketile? O, nkundwe! Ugwe kētésya kuli i liyiga lya findu fikusōka lilino. Ketesyá, kangi mumo abene bābōmbile ikyene, keta iki kikuboneka. Bōsa ubu ubutulwanongwa bukwilündìka nkati. Bafikile ku buyo kangi batwēle i kikolo iki mu luko lula lwa buyo bwakubebeluke.

⁷⁰ Ifyinja finandi ifi fikindilepo, akabalilo kako abene baali . . . aba Pentekosti babongotwile pānja, ikyēne kyāpokile ikīsu ifyinjā fināndi ifi fikīndilēpo akabalilo kāko Al Smith āyāga pakwīma. America āmenyèpo kanunupo akabalilo kala. Lōli Pentekosti āfikile ukuya gwankīsu fīyo mpaka ikyēne kilinkukīndilīla nkyēni mula nu kūlisya ubwabūke bwābo ukuya Nkristi, ku ndyāli, kangi iyēne yo ndyāli pankyēne pa i Bāngéli. O, mwe!

⁷¹ Lilino, itolo i miniti, kangi kētésya itolo mūmo iki kikusōka pānja. Lilino, uswe tukusyagania ifi abene bābombe

kangi ifindu ifi abene bābombole, uswe tukukéta ikyene kukufwanikisania apa itolo katikati, ubutulwanongwa pa kiboko kilikyosa. Yesebeli ikwīsamo nkati, umwēne alinkulōga bōsa a bāndu. Kangi kētēsyā, kubumalikisyo, umwēne alinkwānda ukuyēngā imīpūtilēko iminywāmu kwa Baalimu. Ngimba ikyo ko kutalusya? Kangi abapūti ba Baalimu balinkusāta ukufuma kulikōsa ukufika mu buyo bula, kangi balinkwānda ukubwāpūla ifīsu nu bwīpūti bwa Baalimu.

⁷² Kéta mumo abene babōmbole, kéta mumo abene babilfle nkati. Itolo ifindu ifi abene babōmbole, kéta kuko abene bali umwisyugu. Kéta i Kikatolika kikumila lōsa, kikumila lōsa, kikumila lōsa; ukwēgana nkati, ukubongotola iki, itolo katikati iki Danieli āyobile abēne bisa kubōmbaga. Kisulu nu mfū fikābagile ukufulugania, loli ukōngānia imbeyu syābo yumo nu nnine, ukutumula. Aligwēsa u ndindwāna gwa kiProtestanti ikwēga u ndumiana gwa Kikatolika ikufimbilisigwa ukuswīla abāna Kikatolika. Bōsa bo lula, ukwēga, ukōngānia, bo lula mpaka ikyēne kīsile ku buyo mpaka gwēsa United States yo lōsa asyūngutiligwe ukukilania.

⁷³ Ngimba uswe tukubombaga fiki ukuya bamisyonī, tukusooka panja kula ukwābūla Mwitongo mwa America na bosa ukukilania pa kiyabo kya kisu, Tommy Osborn na bene, ukugela ukwēga abāndu pānja pa bwīputafifwani kangi abēne babagile ukusōsōla ulōbe lwābo kulakula kunyuma ukuti uswe twāsalile undōngōsi gwītu, kangi ikindu kilakila. O Kyala. Ngimba fiki—ngimba fiki fikubonekaga ku kīsu iki? Ikyene kibagile ukusenyenda u mundu aligwesa muno. Ngimba uswe tukuyaga pakwāmūla bulebule? Ngimba abamisyonī bisakuyoba fiki akabalilo kāko abēne bikuyoba, “Umwe mukwīsa kuno ukutwābūla uswe ukufuma ku iki, kangi abandu bīnu mwibene babikile ikindu kilakila mbubombelambombo bwīnu pala, pa kikota”? Ngimba uswe tukubukaga bulebule...Fiki...

⁷⁴ Keta kunyuma mu mani ga syambukulu, sanukila kunyuma kangi kéta linga ikyene—linga ikyene kyo naloliloli, kifuki, kikaya kyalwitikano kya ikyene ukuya. Abene angali bakabomba ikyene ifyinja ifi fikindilepo loli, muketile, uswe tugulisye ubwabuke bwitu bwa Kikristi ukubuka ku ndyali, kangi umo mo mumo u mōhési ikwilukila mwene nkati. Ahabu akāli nakimo lōli untu-kifwani gwa Yesebeli. Ikyo kyo kyosa iki kikuyaga, itolo ntu-kifwani. Umwēne atisakubōmba ikyēne mwēne mma, lōli ulubātiko lula kunyuma ku mwēne lwisakummwēga umwēne ku kyēne. Katikati kutalusya! Tita amabyebye gako, ugwe Nkristi. Isumusya gwimwene, ukwene kwilile ukukinda mumo ugwe kwinogonela. A kayīlo aka uswe tulimo, kayīlo aka abēne balimo, kangi mūmo abēne bikwileka bēne ukuya bōlo.

⁷⁵ Mümo i ndūmbula ingulumba iyalugano iya Kyala yābagile ukulila pānja, nu kukūta, bo Umwēne ābabwēne Abāke

abāndu bamisyoni. Ābapelile abēne ukuya kyakwēgelelāpo, fyōsa ifikolo fikwīsa ukufuma kulikōsa panongwa yakuti Kyala ābasayile abēne, ikubabona abēne mu bumobwēne, mwambepo, ukumbombela Kyala. Kangi polelo ukwinogona ukuti Umwene—Umwene alinkunyonywa ukubabona abene bikugomokela ku lugano lwabo ulwakwanda nu kubomba iki kyāli kitalusye, lōli kingikingi abēne balinkusōkapo, nu kusōkāpo, nu kusōkāpo, mpaka kubumalikisyō Yesebeli īsile nkati. Ikyo kyo katikati iki uswe tubōmbile. Tusemile ukufuma ku manyisyo sya Kristi. Akabalilo kāko Kyala ātumile abalumbilili Bāke ukukilania ikīsu, abēne bālumbilile ubwīkēmo (Pilgrim Holiness, baNazarene, abaPentekost), “Gomokela kwa Kyala! Gomokela kwa Kyala!”

⁷⁶ Kangi ifyānaloli ifipānga fya kabalilo-kaiyolo itolo kilinkuseka nu kupela ulūgilo. Bingi ba abene bitiki balīno, fiki, abene balinkukemela kilikyosa iki bala abanyāmbàla bābōmbile nukuti “Ikyene kyāli kya mōhèsì.” Ngimba ikyēne kyābōmbile fiki? Kangi i kipānga kilinkwānda ukupilikisa ku kyēne, aba bālibīngi balinkwānda ukupilikisa. Ikindu kyākwānda umwe mumenye, “Linga u nkikulu gwa Kikatolika abagile ukufwala u luko lwa findu ifi, abaProtestant bābagile bōpe. Linga i kipānga kya Katolika kyābagile ukubōmba iki, aba Protestant bābagile bōpe. Polelo linga aba Methodisti bābagile, ngimba bule aba Baptisti? Polelo linga abaBaptisti bābagile, ngimba bule aba kiPentekosti?”

⁷⁷ Muketile, ikyo kyo iki ifipāngànio ifitēndekigwa-nu-mündu fikukutwāla ugwe mula. Haleluya! Ikyo kyo kyabwanaloli. Iyo yo nongwa une ngulwana ni kyene, panongwa yakuti i Lisyu lya Kyala likulwana ni kyene. Imbātiko indendekigwa-nu-mündu: Kyala ikulwana ni kyēne, i Lisyu Lyāke libēngène ni kyēne, abasololi Bāke bisakulwāna ni kyēne, Abāmbombo Bake ababwanaloli bisakulwanaga ni kyene, bosa aba bapāpīgwe nu Mbepo gwa Kyala bisakulwāna ni kyene.

⁷⁸ Kēta mūmo Israeli āfīkile, mūmo abēne bēlēlāga nu liyiga, mpaka kubumalikisyō Yesebeli ikwīsa. Kēta mūmo America āfīkile, kangi ukwēlela ni liyiga lya kisu, mpaka kubumalikisyō Yezebeli alinkwega i kikota. Uko ko kutalusya. Lilino, Yesebeli naloliloli akāli pa kikota kya Igupti... pamo, kikota kya Israeli, loli umwene aali ntu nkulumba kunyuma kwa kikota. Kangi i kilingo-bufyuke bwa kiKatolika kikaya pa kikota kya United States, lōli umwēne yo bubātiko kunyuma ku kyēne panongwa yakuti umwēne ālyēgīgwe ku mwēne. Kangi i Bāngéli lyāyobíle, nkīsu iki, abēne bābagile ukutēndéka “ikifwani kifwānikisīgue ku kinyamana.”

⁷⁹ O, nkundwe, kalumbu, ngimba kitamisye kyo fiki? Ena, une—une mmenye iki ikyene kili. Ili Bāngéli lyāyobile ukuti abene bikufikisyaga ingulilo ya Laodikiya iyī, kangi ko kuko uswe tuliko. Ugwe ubagile ukumbenga une lilino, lōli ilisiku

limo ugwe utisakubōmba akabalilo kāko ugwe kusyāgania iki kyo Bwānalolí. Umwe mubagile ukusitakwītikisana nu kusumuka mmwanya nu kwikanyàngila pānja pa kiyūmba, ikyo itolo kikunānḡisa ubusitakumanyila kwīnu. Loli ilisiku limo umwe mwisakusyagania, ilisiku limo umwe mwisakwisyūka nu kumanya ukuti ikyene kyo Bwanaloli! Une nguyoba Ikyene mu Ngamu ya Ntwa! Ngwībīka nīmwène pala kuli ikyākutusulilàpo, iki kubumalikisyo kisa kunguta une ku lipūmba. Une nguya pakuyaga nketi mpaka une ngufwa, linga Kyala isakundula une. Uko ko kutalusya.

⁸⁰ Apa uswe tuli mbwitugasye ubu uswe tulimo umwisyugu, fyosa fya ikyene fikukindilila bo lula. Mu Israeli, mumo Ahabu ābomibile, untu-kifwāni gwa Yesebeli panongwa yakuti umwēne āl-... umwēne ālyēgīgwe ku mwene. America, undōngōsi gwītu, ngimba bulebule ābōmbile i... Umwe mumēnye u ndōngōsi gwītu āli nnyāmbāla nkabi? Balinga bamenye ikyo? U gwamaelifu-elifu mīngi. Umunduyumo ālimbūlile une, mu kalatasi pamo i rediyo yimo pamo i senema pamo ikīndukimo, Jack Benny pamo umundu yumo āpelile i... Ernie Ford, une ngusūbīla umwēne āli. Umunduyumo āyobile ukuti, "U gwīse ālintūlile umwēne ukukaba ifibānja fibili ifi umwēne fikāli fyāke." Itolo kifuki akabile fyōsa fya ikyēne. Ngimba umwēne ākyāgīle bulebule? Ngimba i hela yila yālīlisile bulebule? Ukwīsila mu kupīmbapīmba u kachasyo, nu bwālwa. Fyōbène umwēne āgwīsisye isongo pa bwālwa bwa kachasyo ni findu. Ikyo kyo iki kyālīmpelilé umwene ukuya nnyambala nkabi. Ikindu kilakila iki kyāgunile ikikolo kyitu, ikindu kilakila iki kibolisyé aminogono ga bandu bitu, i kīndu iki kyātumilé abalumiana bītu ukuya bākinwēlwa, kangi abalīndwāna bītu ukuya balogwe, i héla ukufuma ku ikyo kyālīmpelilé umwēne ukuya mündu nkabi.

⁸¹ Ikindu kilakila, iki ikipāngānio kya Yesebeli, ikindu kilakila iki kyāfwīmīle abāndu bītu, i kīndu kilakila iki kyabagālīsyé abēne lōsa (mu kiRoma) nu kubōkyā abēne nu kubalūsania abēne ukupāgukana kangi kyābōmbile kilikyōsa ku bēne, i lilopa lilalila ilya bafwilila (i Bāngēli likuyoba) lili mwa umwene! Pala abēne balipo, bēgēne palikimo. Kangi uswe ba kiMerika tukubebeluka ukukīndilila, "O, ena, uswe tulinago ama dola manini agakongelelápō kangi uswe tukuya na kabalilo kanunu. Kanunupo ukukinda fyosa ifisu ifingi." Loli, nkundwe, ugwe gulila panandi.

⁸² Unko uswe twēge isopelo pa isopelo lilino, ku maminiti manandi aga gikwīsa, kēta iki kyābonīke.

⁸³ Abalūmbilili balinkubūka mulamula nabo, itolo ukwilāmbīka na bēne, balinkubūka mulamula nkyēni na bēne, ikipāngānio kyōsa. Ikipāngānio kyōsa kya kilIsraeli kilinkubūka mulamula mula na Yesebeli. Abene bāli nu luko, ena. Kangi i Bāngēli litikutubūla uswe ukuti mmasiku ga bumalikisyo

aga uswe tukuyaga nu “luko lwa bunyakyala”? Ubusololi bosa bufwanikisigwe, nkundwe, uswe tuli pa bumalikisyó! Mwakikolo, uswe tuli ku bumalikisyó! Mwambepo, uswe tuli kubumalikisyó! Ulubatiko losa luli kubumalikisyó bwake! Ikindu ikikõnge ko kwísa kwa Ntwa kangi ukusãmisya kwa Kipanga.

⁸⁴ Kyala ãtumile ikimanyilo kilikyosa, ikiswigo, ábombole kilikyosa iki Umwene ábagile ukubomba, ukugela ukukwâba a bându, kangi kingikingi abène bâlyéndile mulamula nkyéni nkati. Kéta a kaya aka apa. Kéta ku kisu iki ukusyungutila apa, na bakalongo ba bamia na bamia ba bându ba kiPentekosti; kangi panongwa ya kwimililaga pa Bwanaloli, bali kûgu abene pa pamusi apa? Panongwa yakuti umunduyumo ababulile abene komma ukupilikisania nu lukomano. Ugwe gwe ndondo, gwamatingo... Kyala yaga gwakisa kwa ugwe, kyo kindu kyene iki une mbagile ukuyoba. Akabalilo kâko umwe Bakristi mukaya nakyo kângi mma ikifupa kya pa nyuma ukukînda ikyo, umwe muli kfupa ka njuni mbuyo bwa kikang'ang'a. Katalusya! Iki uswe tukufumbwa ko “kulumbilila i Nongwainunu na mîno nkati mu kyéne,” aga gîsa kutumulania i kindu ntupatu. Bâbükaga itolo bo bôsa ba abène, polelo ugwe kuswîga nongwa ya fiki uswe tukuywêga isya ikyéne. Polelo, umwe mukëtile, ugwe kwâga u “kubekigwa.” Une ngugûlila ikyéne, une ngufimbilisigwa ukubombâ.

⁸⁵ Fyôsa ifi fyâkîndilile nkyéni mu Israeli. Kubumalikisyó, ilisiku limo, ikwísa ukwikanyânga ukufuma mu lulangalanga, ikwísa u nkângâle mboneke-gwanywili umwînitu, Eliya u n'Tisibi. Umwène akâlisîlèmo siku ukufyûka ukufuma mu kilikyôsa kya fipângânio, umwène âlisile ukufuma ku lulangalanga! Umwène akâli nakyo nakimo ikyâkubombâ na bëne. Umwène âli nsololi gwa Ntwa. Nkundwe, umwène âyugènie i kitângalâla kya Yesebeli kila panongwa ya kilikyôsa iki kyâli mu kyéne. Abène bâlimbengile umwène. Umwène âli nalo nalumo ulwítikisanio, une nisakusisimikisya umwe ikyo. I Bângèli likuyoba umma. Nalôlilôli. Umwène âpelile bala a ba Yesebeli abapaka-fisyo “ukupyâ lôsa,” une ngwînogonèla. Umwène âlambalikè i ndwângâku nsisi gwa mpiki mûmo Yôhàni âbombile, ifitumulanie fikugwa kulikôsa ifyéne fyânyonyilwe, lôli umwène âlambalikè umwène nkati mula. Umwène âyûgénie ikîsu, ukunângîsyâ ukuti abène bâli basobi, kangi ukugela ukubabilikila abène ukugomokela kwa Kyala ugwanaloli ugwâbûmi, kangi ukugomokela ku Lisyu Lyake mbuyo bwa bwipùti bwa Yesebeli.

⁸⁶ Ngimba abène bâbombile fiki? Ngimba abène balimmwambilile umwène? Abène bâlimbengile umwène! Loli i Lisyu lyake lyasookile panja itolo lulalula, panongwa yakuti umwene aali na ISI SYO IKUTI U NTWA! Kyala âbombaga nu mwène, kangi ânângîsyâ ukuti umwène âli nsololi mpakigwe

ukwīsila mu fīndu ifi umwēne āyobile fikwīsāga ukuboneka. Kangi fyosa ifi umwene ābōmbile fyāsisimikisyé ukuti umwene āli nsololi gwa Kyala. Lōli pōpe abēne bakābagile ukwītika Ilyēne, panongwa yakuti umwēne ātāfulēnie inyūmba syābo syakukinilamo. Umwēne ābabūlile abēne ukuti abēne bāli basobi. Ahabu āli nsitakupāsyá. Kyabwānalòli! Kangi umwe mukukētésya abēne bakālimmwitíke umwēne, lōli umwēne ālūmbilile Ilyēne itolo lulalula. Nayumo gwa balūmbilili balinkwītikisánia nu mwēne, umwene alinkuti, “Une ne nīmwene ntiga uyu asyele, Ntwa. Baketa abene, abene batisa nuku... yumo, nayumo atisakwitikisania.” Lōli umwēne āli nu butumigwe ukubōmba kangi umwēne ābōmbile ikyēne. Umwēne āli ni Lisyu lya Ntwa, ISI SYO IKUTI U NTWA! Kangi umwēne āsiganíle i kīsu, umwene āsiganíle i kipanga, umwene āsiganíle kilikyosa kyāliko, kangi Kyala āli nu mwene!

⁸⁷ Uswe tufingiligwe, mmasiku ga bumalikisyo, ukuti umwene isakugomokelaga ku kisu iki kōpe. Une mmenye, Yeso, akabalilo kāko... Matai 17, akabalilo kāko abēne bālindālúsīsyé Umwēne, “Nongwa ya fiki abasimbi bikuyoba, ‘Eliya...’?”

⁸⁸ Kētēsyá iki Umwēne āyobile, “Eliya nalōli abagile ukwīsa ikyākwānda,” kikīndile, līn-...i tēnsi ya kilābo. Lōli polelo Umwēne alinkupa Yohani ukuya kyakwēgeléla. Yohani akāli Malaki 4. Yohani aali Malaki 3, “Keta, Une ngutuma untumigwa pankyenpa Une, ukutendekesyá i njila.”

⁸⁹ Malaki 4, Umwene aatile, “Bo ilisiku ilikulumba kangi ilisisyá ilya Ntwa likafika, akabalilo kāko kyōsa i kīsu kisa kōkigwa ngati kisīnga; bo likāli ilisiku lila, Une nīsakutuma Eliya.”

⁹⁰ Kangi ikyēne akāli Yōhāni, panongwa yakuti u Ntwa ākalyōkilēmo siku ikīsu akabalilo kāko Yōhāni ālīsile. Kangi linga umwe mukukētésya, kangi mu ntu gwabumalikisyo, mu linandi ilyabumalikisyo, Umwene ātile, “Kangi umwēne...” (ketesyá: *umwēne* ikuyoba) “...isakusanusya indumbula sya batāta ku bāna, kangi indumbula sya bāna ku batata.”

⁹¹ Lilino kētēsyá! U Yohani gwakwanda ālisíle, u Eliya gwakwanda, ngimba umwene ābombile fiki? Umwēne ālisile nu kutwāla i Ndumi kangi alinkusanusya isyaiyolo isyabalulagilo indumbula ingafu ku lwitiko lwa kipānga kikeke, a bāna. Loli akabalilo kako Eliya unkōnge ikwisa, nkabalilo ka bumalikisyo, umwene yo gwakubūka ukugomokela nukwega i—i ndumbula sya batāta...indumbula sya bāna, ndigi, nukusisanusya isyene ukugomokela ku Lwitiko lwa ba tata ba kipentekosti. Muketile ukukindana? Umwēne atisakuya yumo mwa aba *abakōleligwa-lūlo* uswe tulinabo umwīsyúgu, umwēne isakubükágá kulakula ku Imbombo 2 nukwanda itolo ukufuma kula. Umwēne isakulūmbilila i Nongwainunu insitakubwāpulígwa, itolo ukuyoba ifīndu filafila ifi Peteri

ābōmbíle pa Lisiku lyá Pentekosti, 'nongwa yakuti iki umwéne āyobíle pa Pentekosti kisisimikìsyé gôsa ga Masimbo ukukíndàmo. Umwéne atisakwînióngasya ukusyûngutíla ni kipângânio kimo, akabalilo kâkô Eliya ikwîsa. Umwéne ikubabêngâga abakíkúlu bo yu Eliya ābōmbíle, itolo ngati... pamo abakíkúlu ababibi, itolo bo yu Yohani ābōmbíle. Umwéne isakuya ngana-matêngèlè itolo mûmo abëne bâli. Umwéne atisa kulekako mma. Uswe tukulonda kuli umwene ukwisa. Umwene ikwisaga! Kyala ayobile umwene ikubombaga, kangi umwene isakuyaga apa!

⁹² Une ngwitika, linga kalikosa, i Ndumi iyi uswe tulinayo umwisyugu yisakutala u kwisa kwa umwene. Ena, nkulumba! Umwene ali pa nsebwe gwake, atalile apaapigwe. Bo yu Eliya ãli, kangi ukwisa ukutuyuka panja pa matêngèlè, kubuyo bumo umwene isakwimanyisa mwene. Umwene isakulumbililaga Imbombo 2. Umwene isakutwala u Lwitiko lwa batata ba kiPentekosti aba kulakula ukugomokela ku... u Iwitiko lwa bana ba kiPentekosti aba, kulakula ukugomokela ku Lwitiko lwa batata ba kiPentekosti. Umwéne isakubükâga kulakula, ukugomokela ku Imbombo 2, Imbombo 2:38, môsa pâsi ukukíndamo. Umwéne isakutwala i Nongwainunu iyanaloli, nsitakubwapulígwâ. Umwéne atisakuya nakandu kalikôsa akakubömba na Yesebeli kangi kipângânio kyâke. Umwéne isakuyaga gwâmbombo gwa Kyala. Naloli isakuya! Ili Bangeli lyaayobile umwene ikwisaga. Umwéne isakusolola nu kutayula i Ndumi yâke nkisyô kya Yezebeli aba, itolo katikati mûmo Eliya ābōmbíle ku bwandilo kwa Israeli. Abëne bisakumbêngä umwéne! Abëne batisakupilikisania nu mwéne mma. Umma, umma. Umwene isakwisaga! Kyala ãfingile ikyene, kangi umwene isakufyukaga pa buyo. Umwéne isa—umwéne isa kulümbilila ku Kipângâ Kisalîgwê bomûmo Ilyène lyâybôle umwéne ābagile, ukusenyênda yula u Nsalîgwâ, ukusenyênda ifinyanyasi ukufuma ku kyène, i—i kisu ni findu, ukusenyendela ikyene pâsi, ukubilisya ikyene pâsi, ukwega i Kipanga palikimo, a bandu bam.

⁹³ Une mmenye ugwe kuyoba, "Ikyo kyo kipanga-kipâgûke kyangu." Nkundwe, ugwe uli nsobi! Yohani ãlísile ukuya kipângânio kya nnyambala-yumoywene ukuntwala u Nnyambala Yumoywene: Yeso Kristi. Kangi u Eliya atisakuya kipângânio, umwéne isakuyâga nnyâmbâla, Yeso ãyobíle lûlo. Ikyène kisakuyaga nnyâmbâla yumoywene uyu apakígwe na Mbepo Mwikemo. Kangi umwéne atisakutwala bôsa abakyâla batatu pamo bana, umwéne isakutwala Yumo: u Ntwa Yeso Kristi, panongwa yakuti i Ndumi yake yisakusenyenda a bana ba Pentekosti ukugomokela ku Lwitiko lwa ba tata kangi.

⁹⁴ Ugwe kumbukila, nkundwe, linga une nguyoba ifindu ifi ukuya nyâli, une ngulondigwa ukuya pa kigemo. Une ngubabula umwe, "ISI SYO IKUTI U NTWA!" Linga Kyala akasisimikisyâ

une mbabulile umwe u Bwanaloli, ukusyungutila i kikolo, ukusyungutila i kīsu, polelo mbula une kūko ubusobi bwāli. Une ngubabula umwe u Bwanaloli! Gomokelaga kwa Kyala, mbibimbibi! Sokamo ukufuma mu fipāngānio ifi, panongwa yakuti i Bāngéli lyāyobíle mwa Būku gwa Busetuli, ukuti u kilingo-bufyuke bwa kiKatolika bula kyāli “ndongwe,” kangi umwene āli “māma gwa balogwe.” Ngimba ikyo kyo fiki? Fipanga, fipāngānio.

⁹⁵ Kangi ko kugu kuko ikipanga kya Methodisti, ko kugu kuko ikipanga kya Luteri, kyafumileko? Ngimba ali kugu u Methodisti, Baptisti, ko kugu ifibugutila fyosa fifumileko? Kyala akapānganiamo siku ikipanga. Kipanga kya Katolika kyāyobíle abēne bikwānda kunyuma kula, “Yeso āpāngénie ikipanga.” Une ngulonda—une ngulonda i lyani lila mu syāmbukúlu, pamo i lyani lila mu li Bangeli. Kikālímō siku ikipangānio ku fyīnja bamia batatu na ntāndàtu ukufuma pa bufwe bwa ntumigwa gwabumalikisyo, polelo abēne balinkubūmba u Lukomano Nicene nu kupela i kipāngānio. Kangi akabalilo kako Luteri āsookile panja... umwene aali nnyambala unkulumba gwa Kyala, lōli mbimbibi itolo bo umwēne āsōkilèpo, akabugutila akanini kala aka bāndu kalinkubūka ukukilania nu kubūmba ikipānganio ikīngi. Polelo u Mbepo Mwikemo alinkusooka pa Yohani Wesley, umwene akapangeniemo siku kalikosa, loli bo umwene asookilepo akabalilo kala abene baapangenie. Polelo u Mbepo Mwikemo ikwisa na baPentekosti, kangi abene basookile ukufuma mu Methodisti. Kangi fiki fyābonike? Polelo *abēne* balinkwipāngānia.

⁹⁶ Lōli kwisakuyapo ulubātiko lwa nnyāmbála yumo ikwīsa panja na maka nu kupakígwa kwa Eliya, ukufwāníkísya ubusololi. Aleuya! Umwene isakusenyendaga ikyene. Kangi, kumbukilaga, umwene āsolwile ku bene, nukusolola, nukubabula abene ifindu fyosa, kangi Kyala abombile nu mwene. Lōli i Ndumi yāke iyabumalikisyo yāsīganilìgwe pa White House. Uu-huu. Akabalilo kāko Yōhani ālīsile, i Ndumi yāke yabumalikisyo yāsīganilìgwe pa White House ya lisiku yila. Ndumi ya Eliya yabumalikisyo, akabalilo kako umwene ikusuluka pa nsebwe gula ulubunju lula ukufuma ukuya mu Kuyapo kwa Kyala panja pala, alyēndile ukusuluka u nsebwe gula ni nywili isyaiyolo mōsa ukukilania umwēne, untu gwāke gwakipāla gukumulika, indefu sikubebeluka, fila ifinini, ifisige fyaiyolo fyālāngalāga nu lwimiko lwa Kyala. Ingili yila nkiboko kyake, kangi amalundi gake itolo gīkitikē mumo agēne gābagile ukuya. Ngimba umwene ikubomba fiki? Ikwenda itolo ukusuluka ukufuma ku Samaria ukubuka mu kuyapo kwa White House, nu kuyoba, “ISI SYO IKUTI U NTWA!” Ungatilaga nakimo. Ifipāngā fyiālimpīkile umwēne, a bāndu bāfumile pakumpīka umwēne, polelo lilino umwene ikupa ukusīganīla kwāke kwabumalikisyo, pa Nyumba Inyēlu.

⁹⁷ Polelo fiki fyābonike ukufuma apo? Pilikisya! Ukufuma ku busīganilo bula, amasyu gāke alinkuya kimiemye, nayumo ālimpilike umwēne kangi mma. Kyala alinkunkolela umwene ukusōkāpo pa buyo, alinkuti, “Eliya, ugwe ubombile upelile i Ndumi yako yimanyigwe ku boosa ba Israeli, abene bamenye Ikyene. Lilino isaga kuno ndulangalanga, sókako ku bene, ipāgúla gwimwene panongwa yakuti une ngubombaga ikindukimo. Une nguyaga pakubanāngìsyà abēne iki ikyène kili ukupīka i Ndumi Yāngu.” Fiki kyālisilèmo nkati? Bwîte, njala, ukufw’njala.

⁹⁸ ISI SYO IKUTI U MBEPO MWIKEMO, “Ketesya iki kikwisa! Ketesya iki kikukongaga! Yâlipo injala, yisa *kuyaga ngapo* i njala!” O, lumo komma panongwa ya nkati, loli ukupilika i Lisyu lya Kyala nu Bwanaloli Bwake. Fyôsa i fipānga fisa kwāngàлага nu kubûka mulamula nkyêni nkati mu kyêne itolo lulalula, itolo mümo abēne batalile bamilìgwé lôsa ni kyêne.

⁹⁹ Ngimba Eliya ābōmbile fiki? Umwēne āyāgìle i nyibùko imfisìgwe, kubutali mmwanya mu kyâmba kûko umwēne āgâgìle gamo a Mîsi ga Bûmi, busetuli Bwamwakyala ukufuma kwa Kyala bo umwene ikwitugasya pamwanya pala pási pa maka ga Kyala. Ama busetuli ukuya ka nyibuko akanini akafisigwe, bo bôsa ba abēne bâfwag’njala. Kangi Kyala asaye abâmbombo Bake (bala abakihobe), abene bâtwele umwene ikindukimo ikyâ kulya akabalilo kosa umwene âpâguligwe ukufuma ku bandu. Kangi abene bâli pási pala bikufw’njila kuli uluyigo kangi bosa bikukindilila. [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbì] “Tutikupilika kângi mma isya sasanio syâke ku... Ali kûgu yula uwaiyolo unjwêga uyu ikubûka ukusyûngutila ukupufulania ifibugutila fyîtu? Ngimba umwêne ali kugu lilino?” Abêne bakâmènye. Umwene alinkwikwabila mwene na Kyala, panja mbuyo bwakwipâgûla kuko abene balinkwanda ukupilika amasyu gake. Polelo abene balinkwanda ukuketa.

¹⁰⁰ Akabalilo kako Kyala ikutuma panja i Ndumi kangi ikubabula abandu, kangi abene batikukyambilila Ikyene, polelo Umwêne ikusôsyapo umbômbi Gwâke nu kutuma ifiswîgu Fyâke: injala, ubufwe (ukuyobelâ mwâmbepo, mumbili môpe). Ugwe kêtésya kuli ubutolwe, nkündwe. Ugwe kwînogònâ ugwe ukêtile ikîndukimo, ugwe itolo gûlila ukufuma pakabalilo. Ugwe ukakêta nakimo. Ugwe kwinogona ugwe kufwa kuli u lusasanio lwamwambepo, ugwe gûlila mpaka pa kayabo kanini. Ugwe itolo gûlila, isyûka kangi kûta ukupilika i Lisyu lya Kyala. Ili Bangeli liyobile lululo! “Yisakuyaga injala mmasiku ga bumalikisyò,” alinkuyoba u nsololi, “kangi komma panongwa ya nkati na mîsi gène mma, lôli panongwa ya kupilikà i Lisyu lya Kyala ilyabwanaloli.” Lôli a masyu gala gisakuyaga kimiemye, mu lulangalanga kubuyobumo, afisigwe kubutali.

¹⁰¹ Umwêne âbítikîsyè abakihobe, ababômbi Bâke. Sayaga sila injuni, ababômbi Bâke, aba bâkyüngile a masyu ga—ga Eliya

mūmi mu kabalilo ka bupāgulìgwe bwāke—bwāke ukufuma ku kipānga. A bakihōbe balintwālile umwēne unyōfu nu nkati ku lubūnju, kangi unyōfu nu nkati ku namayolo, kangi umwēne ānwāga ukufuma ku kanyibùko akanini bo bōsa ba abēne pāsi pala bītūgalàga kisita kilikyōsa ifyākulya fyāmwambepo na mīsi.

¹⁰² Polelo i lisiku limo, ukufuma pāpo ubutulwanongwa bwālyēgile ubusāmbuke bwāke, kangi Kyala ātwēle abāndu Bāke pa mafundo gābo... Yesebeli ālyēgile kilikyosa, umwēne āpututile ikyēne kyōsa mōsa, kangi umwēne isakubōmba ikyēne kāngi! Uyo yo ISI SYO LIKUTI ILI BANGELI ILIKEMO, "Umwene ikubombaga ikyene kangi." Umwēne ali papapa pa kikota lilino, kunyuma ku ntu-kifwani; ikuniongasya ikyēne mulimōsa umwēne ikulōnda, nayumo ikuyaga pakummwīmīka umwēne. Naloliloli, nayumo isakwimika umwene lilino, panongwa yakuti iki abēne bakābagile ukwēga mu mbusyūngutilo bwabwīpūti abēne bātumwile ikyēne—bātumwile ikyēne kyōsa ukubuka mu ndyāli, kangi pala abēne bābōmbile ikyēne. Uu-huu, ikyo kyo katikati iki abene bābombole. Iki a bāndyàle bisakuyaga busāmbuko itolo katikati kunyuma kwa bungw'āle bwa kinyamana, mumo nsisimikisyé une nimile apa, muketile, mumo i Libangeli lyāyobile.

¹⁰³ Une mmenye uswe kukuya kwīlile, une mbopele. Une ngufimbilisigwa ukutwala i lisyu ilyabumalikisyó nkati, linga u Ntwa isakunyitikisyaga une.

¹⁰⁴ Kētésya! Eliya āsyéle pala mpaka Kyala alinkusemesya umwēne. Umwēne akāli ni sasanio. Umwēne ālūmbilifile komma ukulwana na nakimo. Umwene alinkwima itolo pala na Kyala mwene, panja mmatengele, panongwa yakuti umwene áli nnyambala gwa mmatengele. Umwēne ākusīgwe mu lulangalanga. Momūmo āyīlile Yohani ākusīgwe mu lulangalanga.

¹⁰⁵ Umwene ābukile panja mmatengele pamwene na Kyala, alinkusōkako ukufuma ku kipanga ukufuma pápo umwene āpele i Ndumi yake. Kangi ikipanga kilinkukana Iyene, kilinkupīka Iyene. Kangi kubumalikisyó ifipānganio fikābagile ukubōmba nakimo, popāpo umwēne itolo āfīmbilisigwāga ukusōkápo pānja. Kyala alinkunkolela umwene ukusōkāpo pa buyo, alinkummwegela umwene panja mmatengele, alinkuti, "Sókamo ukufuma apa, abene batikupilikisyá kangi umma. Isaga kuno, polelo une ngusopelaga ubulungi Bwangu pa bene." O, ena, umwene isakuyaga apa limo mwa masiku aga, umwe ketesyá.

¹⁰⁶ Polelo, ukufuma pa masiku ga busololi bwake, fiki kyabonike? I kipānga kyātamigwe, ubutilisyo ubukulumba bwa Yesebeli, umwēne ābēgile abēne bōsa mu mwēne, ikumila abēne bōsa lōsa. Ābēgile abēne mu mwēne, kangi āyēngile imipesa na filifyōsa ifīngi.

¹⁰⁷ Loli, ilisiku limo, Kyala alinkolile umwene panja kangi! Apa umwene alinkwisa panja. Pilikisia kifuki lilino, kangi komma ukukalala nanine. Une nguyoba, “ISI SYO IKUTI U NTWA!” Akabalilo kako umwene āsōkaga panja, ngimba Kyala ābombole fiki? Umwene alintumile umwene ku nkikulu umfwilwe. Umwēne akabalilo kamo āli na—na maka ga nnyāmbàla pa ntu gwâke, lôli ikyéne kyâlyégile ubufwe ukummwâbùla mwêne ukuti umwêne ābagile ukwitika i Lisyu lya nsololi. Umwe mukukêtésya ikyo? Umwêne āli nu ndume uyu ālindongolíle umwêne ku njila iyi kangi injila yila, mu yimo mwa masukulu pâsi pala. Lôli ukukîndamo mu lumu ulukulumba ulu, umwêne āmiligwe, bufwe bwâlimmwëgile umwêne. Umwêne akâtëndikigwe kângi mma mu kipângânio kilikyôsa, popâpo umwêne ālitëndekisyé lilino ukupilika i Lisyu lya Ntwa. Unkikulu, ukusanusya i Kipanga; umfwilwe, unnyambala yula (gwakipanganio) alinkufwa, kangi umwêne āli itolo kifuki ïnogonâga umwêne yo mûmi mwêne. Kangi Kyala alinkuti, “Buka kula kwa umwene lilino, umwene isakukupilika ugwe, Une nundagile umwene.”

¹⁰⁸ O, uswe tukwinogona utubalilo tumo, ugwe kabugutila kanini pala aka kasübîlígwa fîyo kangi ukubomba filifyosa ifi ugwe ubagile ukuya nu lukomano, ukugela ukunângisyâ kubându ukuti indûmbùla yâko yo ndalusye kangi ugwe kulônda abène ukuya batalusye, ugwe kwinogona ugwe kuya na kabalilo akakafu. Loli, kumbukilaga, Kyala alinakyo ikisige Kyake pa ugwe! Umwe munganile Umwêne, une mmenye umwe munganile Umwêne, umwe āngâli mutikwîtûgâsyâ apa, umwe āngâli mutikuyapo kilikyôsa ikîndu bo iki. Kyala alinakyo ikisige Kyâke pa ugwe. Ena!

¹⁰⁹ Kangi akabalilo kako umwene abombege, undume gwake alinkufwa, ikibugutila kyake kilinkufwa, polelo lilino umwene itendekisyé ukupilika i Lisyu lya nsololi. Popâpo akabalilo kâko u nsololi ikwîsa ku kipata nu kunsûma umwêne kuli a—a mîsi amanândi, umwêne alinkubûka ku kwêga agéne. Polelo umwene alinkuti, “Ndwalila une akamomosela ka bufu.”

¹¹⁰ Kangi umwene alinkusanuka nukuyoba, “Ukuya Ntwa mumi, une ngaya nakyo nakimo loli itolo ukufwana.”

¹¹¹ Lilino, ikyene kyabonekaga ngati umwene aatumigwe ukwega ikinini iki umwene aalinakyo, loli ikyene kyasanusigwe. Akabalilo kâko umwêne ālitëndekisyé ukupa iki umwêne ālinakyo ukutûla i Lisyu, Kyala ālinswîlile umwêne. Kangi linga ugwe gwiganile ukupa u luko lwa Mbepo uyu ugwe ulinagwe, u luko lwa Mbepo uyu Kyala akupele ugwe ukutula kwa Lisyu, polelo Kyala isakukukyungaga ugwe ukuya mumi. Aleluya! O, lwimiko kwa Kyala! Ngimba umwe mukukibona ikyene, kipanga? Komma ukwinogona une nsyutile untu, une ngaya’mma. Loli iki ugwe uli nakyo, kyo kiliku ikinini iki ugwe kubömba itika mwa Kyala, lwitiko nki ugwe uli nalo, bïka ikyène

pa Lisyu, komma pa kipāngánio! Bīka ikyēne mu Lisyu lya Kyala, Umwēne isakukukyūnga ugwe ukuya mūmi.

¹¹² Umwēne ālitēndekisyé akabalilo kala, nongwa yakuti umwēne akābagile pabutasi, nongwa yakuti abēne āngàli batikummwītikisyá umwēne. Lilino umwēne itēndekisyé. Ngimba umwēne isakwāmbilila ikyēne? Kyala ātumile unsololi injila yāke. Ngimba umwene ikwambilila i Lisyu lyāke? Ngimba umwene isakwāmbililága u nsololi uyu? Ena, umwene ābombie. Kangi umwene alinkumbula umwene, alinkuti, “Lilino, bo būmi bunini buki ugwe uli nabo, bīka ubwene nkati muno, twala ikyēne kwa une tasi.” Kangi fiki fyābonike? Akabalilo kāko kyōsa kya kīsu kyatamigwāga nu kufwa mu njala, umwēne na bāna bāke ni bamunyūmba bāke bōsa bikulya ifyākuluya fitatu ifinunu pīsiku, u busetuli Bwamwakyala pa Lisyu. Une ngusubila umwe mukukibona ikyene, binangu.

¹¹³ Fiki fyākīndililé nkyēni? Umwēne āsyèle kula mpaka i njala yāmalike, ukwitugala nu nkikulu uyu (Ikipanga iki) uyu aalimmwambilile umwene nu kwitika Ilisyu lyake. Kangi umwene alinkunkiyūnga umwene mūmi (alinkukyunga i Kipanga ukuya kyūmi) ukwisila mu Lisyu lya Ntwa, panongwa yakuti umwene aayobile “ISI SYO IKUTI U NTWA.”

¹¹⁴ Lilino, uswe tukaya nako akabalilo ukwēga akasyāle ka kapāngo lōsa, umwe mumenye, mumo umwene āfimbilisigwaga ukwisa ku bubonesyo na Baala. Umwene isakubombaga ikyene, limo mwa masiku aga, komma umwe ukupasya. Akabalilo kāko umwēne ikwīsa ukwīkanyanga ukufuma mu lulangalanga lula, umwe kētēsyā iki kikuboneka pa buyo.

¹¹⁵ Ngimba kyabonike kyo fiki? Polelo akabalilo kako u nnunu, ugwayiolo Eliya, unsololi, ugwbombombo ugwbawanaloli gwa Kyala, isile ku bumalikisyó bwa nsebwe gwake, Kyala ālimbulile umwene, i lisiku limo, alinkuti, “Eliya, ugwe ulumbililépo pabutali ukufwāna lilino. Ugwe ulwile Yesebeli na fyōsa ifya lāngi fyāke na filifyōsa mpaka ugwe fikukibile ifya ikyēne.” Alinkuti, “Sulukaga pāsi ku Yorodani!” Kangi apa umwene ikubuka, ukufika pāsi ku Yorodani. Kula akasōko akaiyolo aka ndipa ikwīsa pāsi kwīsilya, gatalàle, amīsi gamatalala, mūmo u mündu aligwēsa ikufīmbilisigwa ukukētana: Yorodani, bufwe.

¹¹⁶ Lōli akabalilo kāko u mbōmbi unkulumba uyu ugwa Kyala ālyēndile ukusuluka ku Yorodani, kangi u mwānundumiāna gwāke ikwēnda palubafu lwa umwēne, mwanundumiana gwa Nongwainunu,... O, ena, umwene āli mwanundumiana gwāke, “U tāta gwāngu, tāta gwāngu, amagileta ga Israeli, u nnyāmbálá gwa falasi ukufuma kula.” Akabalilo kāko umwēne nu mwanundumiana gwāke ālyēndile lukōngi mu lukōngi, ukusuluka ku Yorodani, umwēne ākētesyāga u gwīse ukusōkāpo ulubünju lula.

¹¹⁷ Akabalilo kāko umwēme āfikile pāsi ku Yorodani, umwēne alinkufikila ukusyūngutila nu kukaba unselekesye gula ugwa maka ukufuma ku fibega fyāke, alinkuti, “Bufwe, ugwe ukabagila ukubomba nakimo kwa une.” Kangi umwēne alinkutika u Yorodani, “Sokapo apa, une nguloboka ukilania ulubūnju ulu.” Ngimba kyabonike fiki? Umwēne alinkusema kunyuma nu kūma ngati lufumbi. Ngimba unsololi unkangale ābōmbàga fiki? Umwene aketaga kwīsìlya Yorodani, umwēne āmènye lyâliko iligileta likugūlìla kuli umwēne ukukilania kula ni falasi. Umwēne ābükága ku kāya, imbombo yāke yāmalìke. U mwanundumiana Gwâke mu Nongwainunu yo ēgága ubuyo bwâke.

¹¹⁸ Une nīságá ku kāya ilisiku limo ukufuma ku Bwīngililo. Iki kikwîsa pa linogono lyângu. Une ndinkuniōngotola i rediyo ukwâsyá (une nāfimbilisigwe ukwēndesya amasiku matatu, amamailosi bamia malongo-mabili-na-mana, pa nîmwène). Une ndinkwâsyá i rediyo kangi une...ngupilika isyamwambepo ukufuma mu Del Rio, Texas. Aalipo unnyambala uyu atendike ukuyoba isya nnyambala unkangale, ugwâlàngi, unnyambala gwa kinegro. Umwene ali kifuki ukufwa kangi umwene alinkufimobilisigwa ukwisa ku kisoko, umwēne alinkuti, “Fila ifilato ifyagolidi ifi une nguyaga pakufwâla, ukwênda ingîndi syagolidi.” U nkângâle unnegro âlumbilile bôsa bwa bûmi bwâke kangi ikindu kyène umwēne ābagile ukwînogònapo bwâli busübisyó, iki umwēne âlinabo, lyâli i bânjo lyâke ili lyâtulikigwe pa kibûmba. Umwêne âlitûgèsye pânja pa filûndu fya masapa kangi âkinâga u lwîmbo, âtûsisye mwêne ukufuma ku butumigwe bwâke, ni libânjo ilikûlu. Yila yâli njila umwêne âli nayo, ukwiyékèla. Umwêne âyobîle ifalasi iyaiyolo yanswîgâla-undüngisigwe iyi umwêne âlisibile ukwêndesya yisakuyaga pâsi pala ni gilêta. Une ninogonaga isya bene. Umwêne alinkuti, “Fila ifilato fyagolidi ifi une nguyaga pakufwala, ukwenda mu ngindi sya golidi.”

¹¹⁹ Kangi akabalilo kâko umwene alinkumalisya ukwîmba, une ndinkusimisyá i rediyo. Kangi nâbükâga kula, ngolelîle igudumu. “O, uko ko kutalusya. Úne ngufimbilisigwa ukwisa pâsi pala nîne. Ngimbo kyo fiki kikumbapo une siku ubusübisyó? Ko kûgu une ngwâga ubusübisyó bwângu mu lulangalanga?” Une ndinayo innini, indusu ingûli iyi yikubilikigwa...Une ngufwima ni yêne nkabalilo ka kugwa-mâni ka kyînja. Iyêne yo i .270, modelo 721, Remington. U nnyâmbâla, nkundwe, apele iyêne kwa une, mu California, ifyînja ifi fikîndilépo. Une mfwîmîle ni yêne ku fyînja ni fyînja. Mumo...lo lusübisyó luki ulwene luyilile, panongwa yakuti une—une mmenye iyêne yo nnunu i ndusu yakutusulila, kangi ulwene lo lubatamisyó lwango mmatengèle.

¹²⁰ Polelo une ndinkwinogona isya mboniboni yangu. Akabalilo kâko une nâfikíle kwisilya kula nukukëta abându bângu bôsa,

une nāpilíke ikindukimo kikukūta, kangi apa ikwisa u Prince gwangu unnini (i falasi yangu iyakwitoga) nu kubīka unту gwake pa kibega kyangu. Une ndinkwinogona, “Ena, lumo mwa malubunju aga une ngwīsāga ukusuluka nnīne, ku Yorodani.” Kangi i iyaiyolo .270 iyi une nālisibile uku... yitulikīgwe pa kibūmba. Une ngayamo nayo iyēne pāsi ukufuma kula nkabalilo ka kugwa-māni ka nkyīnja. “Yila innīni i falasi yakwītoga iyi une nālisibile ukwītoga, Kyala isakuya nayo yilūngisīgwe ku gilēta lyāngu, pa lubunju lula akabalilo kako une ngwisa kula ku kisoko.” Iyene yisakwima itolo ukukilania ikisoko pala. Kyala isakutuma umwēne, une nālimbwéne umwēne ikilo kimo. Umwēne isakulungisigwāga ku gileta lyāngu, lumo mwa malubunju aga. Une ngubukaga, ukufyuka mmwanya ukukinda amabingu.

Unko uswe twipute.

¹²¹ O, ku maka gala aga Kyala aga une ngwikyelaga bo une ngwenda mu ngindi sya golidi! Ena, i ndusu yaiyolo iyi lilino yitulikīgwe pa kibūmba, yitisakuya ni mbōmbo kuli ikyēne akabalilo kala. Une nguswīga, linga i gilēta lyāngu likwīsa mula, linga ifalasi yāngu yākwītoga iyi une nākētīle mu mboniboni yisakulūngisīgwa ku gilēta lyāngu, ulubunju lula, nimile pa kisoko. Une ngusubila umwene ali. Une ngulonda ukunyakilīgwa. Une ngulonda i Kipanga ukubuka mmwanya bo ulo kyópe, une ngulonda aligwesa gwa umwe.

¹²² Ngimba ugwe kulonda ukumanya akabalilo kako ugwe kwisa kula ku Yorodani? Ngimba ugwe kutāgāga imbātīko isi insitakyala isya kīsu iki nukummwambilīa Yeso Kristi ukuya Mpoki gwāko? Linga ugwe ukaya Nkristi, ngimba ubagile ukufyusya ifiboko fyāko nukuyoba, “Nyīputīla une, Nkundwe Branham. Akabalilo kāko une ngwīsa ku Yorodani,...”? Kyala akusaye ugwe. Kyala akusaye ugwe. “Akabalilo kako une ngusulukila ku Yorodani, Une ngulonda ukwega a maka ga Mbepo Mwikemo pa une nukutika a misi amatalalifu, nu kwenda ukukilania.”

¹²³ Ngimba ugwe ubagile bulebule ukwitugasya pāsi pa buyobi bo ubo, ukupakīgwa kwa Mbepo Mwikemo, nukumanya ukuti u Mbepo Mwikemo ikumbula une akayilo kīnu, nu kutoligwa ukufyusya ikiboko kyāko? Ikyēne kikunāngīsya akēne ko kabalilo ka bwēndelo bwa lulangalanga! Pabagile ukuyapo yumo bo tukāli uswe ukwīpūta, uyūngi yula? Balipo babili bafyūsīsyē amaboko gābo; batatu, Kyala akusaye ugwe, mwanundumiana.

¹²⁴ Tata gwitu Gwakumwanya! Batatu; ikyo kikuyaga kinunu, Ntwa, linga abene—abene bali itolo batatu pi siku lila. Une ngusuma ukuti abēne bisa kuyaga, Ntwa. Abēne bafyūsīsyē amaboko gābo panongwa yakuti abēne basōngīgwe ukuti imbātīko syankīsu isi sikufwa, kangi amasyu ga Lisyu ly

Kyala lululu lisakuyaga kīndu ikikafu ukukyāga, Kyala isakwēgaga agēne ukufuma ku kipānga. I ngūto, u kubilikila kwa Ndume lululu kwīsa kusōkàpo kangi i kipānganio kya Yesebeli kisakusimisa ukwēne lōsa. Lōli abēne bikulōnda ukuya... ukwītūgàla ni nyibùko imfisigwe yila ngati Eliya àli gwakukyūngìgwà ukukīndamo mu kabalilo ka njala. Kyala, bapapo abene u Mbepo Mwikemo lilino, isusya indumbula syabo nu lusekelo nu lutengano, kangi bika aminogono gabu pa Lisyu lyà Kyala ukuti abene babagile ukuya nu bumi lilino kangi apa na bwila, bwilanabwila. Sayaga abene, Tata. Abene bo Bako, ukwisila mwa Yeso Kristi u Ntwa gwitu.

Ni mitu gyitu ginamisigwe:

¹²⁵ Abene aba bafyusisyé amaboko gabu kangi bikulonda ukummwitika Kristi, ngimba mubagile umwe itolo ukwīma pa malundi gïnu, itolo a kabalilo, bo une ngwipùta yumo-pa-yumo kuli umwe? Itolo fyûka mmwanya pa malundi gïnu.

¹²⁶ O Kyala, ngimba une ndolígwé? Pópe batatu aba bafyûsîsyé amaboko gâbo, kisita butobesigwe ukufyuka pa malundi gabu ukwitatikisa ikindu kilakila iki abene naloli baabombile. Ntwa Yeso, une ngubika ikyene mmaboko Gako. Une ndumbilile i Lisyu Lyako, kangi somma ukupepusyàko lililyôsa. Lilino une—une nguyilekaga inyumba ku bene, Tata. Ugwe bomba kilikyosa iki kili kifikepo na fyôsa-fibili kipanga nu gwambombo Gwâko, ikyene kyo kyosa mmaboko Gâko.

¹²⁷ Tâta, une ngusûma ukuti Ugwe kwisa kupoka abayõnge, isusya aba ndumbula-syanjala ni fîndu ifinunu, paga u Bûmi Bwasyèpwa ku bène bâbo bikumilwa, fyûsyâ ababômbi Bâko ukufumusya i Ndumi, paga ububumbulusyi ku babine na bonywa, egega u lwimiko kwa Gwîmwène, kabuno une ngwibika nimwene ni Lisyu Lyako. Kangi nkiboko kyangu, kangi mu ndumbula yangu, kangi mminogonelo gangu, sîmba Indagilo Syako, ukwisila mwa Yeso Kristi Ntwa gwitu. Ameni.

Akabalilo kako une ngwisa kukisoko pa
bumalikisyô bwa lisiku,

Une ndikulonda ukwimba ulo mma.

Kangi ikyêne kikuboneka ngati abînangu bôsa
bakîndile;

Kwisakuyapo u Munduyumo ikugulila uyu
isakunnangisyaga une injila,

Une ndisakulobokaga u Yorodani nimwene.

¹²⁸ Ngimba ugwe gwâybénie amakadi ga lwiputo, Bill? Une ngwipilikà nsito. Fyo fiki ugwe gwâyabenie umwîsyûgu? B? Ugwe gwayabenie aba A bôpe, bule ugwe? Umma ndaga, bilikila aba B tâsi, yumo mpaka... Kadi ya lwiputo B, mbalilô yimo. Uswe tukuyaga pakwiputila ububine bwînu. B, mbalilô yimo, ywani ali ni yêne? Kadi ya lwiputo B, mbalilô yimo, umunduyumo kubutali kunyuma mu nyuma. Isaga kubwa

kuno, nkīkūlu. B, mbalilo yakibili, fyusya ikiboko kyako. Unkikulu yula? Mbalilo ya butatu. B, mbalilo ya butatu, ngimba ugwe ubagile ukufyusya ikiboko kyako ngukulamba, ukuti une mbagile ukuketa ko kūgu. Itatu? Mbalilo yabuna, B mbalilo yabuna. B, mbalilo yabuhano. Ngimba ugwe ubagile ukufyusya ikiboko kyako ngukulamba? B, mbalilo yabuhano. Unnyambala yula? Umma ndaga, ntāndātu, ihano-na-ibili, lwēle, lwele-na-yimo, kalongo, kalongo-na-yimo, kalongo-na-ibili, kalongo-na-itatu, kalongo-na-ina, kalongo-na-ihano. Ena, apa, unko bōsa aba B bīme mmwanya, mulimōsa. Itolo . . .

Yula . . . [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbil] . . . abukile nkisu kyosa, untumigwa aligwesa pa ngunda, kulikosa abene babagile.

¹²⁹ Gōsa amakadi ga lwīpūto B ima mmwanya kangi ega ubuyo bwīnu ukufwāna ni mbalilo syīnu.

Lilino, yo fiki yālī ngōngē yila? A? Ywāni ali kadi ya lwīpūto A, yākwānda? A, yakwānda, yili kūgu iyēne? Nalōlilōli iyēne yili nkati muno. A, yākwānda? Agēne gayabanisīgwe kuli amasiku mabili, pamo matatu lilino, popāpo abēne babagile ukusita kuya apa. Bōsa ni kādi lya lwīputo A, lilino umwe bāmba lōsa ukukilania apa. Būka kulakula ukukilania kifuki i kimato, nulugīndiko.

¹³⁰ Une ngulonda ukuyoba kwa umwe basita makadi ga lwīpūto, itolo iminiti bo ulukindi lukānda.

¹³¹ Lilino, ni likadi lya lwiputo, kolaga iyene mmaboko gako ukuti abalumiana babagile ukwambilila ilikadi lyāko lya lwiputo. Ugwe ugūlile, ugwe gwīsile ukwāndāna namayolo ukupīmba ilikādi lyāko lya lwīpūto, kangi uli nu bwābūke ukwīsa ku lukīndi. Une naafingile kwa umwe, ukwiputila umwe. Lilino une ngugelaga ukukyunga u lufingo lwangu, Kyala ndula une.

¹³² Uyo yo ndumiana gwako unnini? Unnyambala unnini ummogi fiyo. Ngulamba nswaga une. Unkikulu yyu apa yo kyakwegelela ikinunu ikyā m'Merika ugwanalōli. Undumiana gwāke unnini, utu ovololo utunini ni jāsi insulula. Unkikūlu unkeke ni nywili indali, ikufwāla kanunu. Kyala asaye umwēne ni nyūmba yāke, nu ndume gwāke, abaganigwa bāke bala. Ikyo kyo nalolilōli gwānalōli U.S.A., ni "Kikristi" asīmbigwe ukukilania pamwanya pa ikyēne. Nubutali ifisu fyītu filiyaga bo ulo! Nswaga une, nkikulu nnini, panongwa ya kuyoba ikyo, loli une itolo . . . ukuti abandu babagile ukuketa ifi une ngwinogona tikuboneka ngati Nkristi; ifyakwipaka mu nyobe, ifi ifindu fili, itolo nkikulu.

¹³³ Kyala akusaye ugwe, Nkundwe Sullivan.

¹³⁴ *U Ngānga Unkulumba*, linga ugwe ubagile.

U Ngānga Unkulumba lilino ali kifuki,

U mpelelakisa Yeso;

¹³⁵ Ngimba ugwe kwitika mwa Umwene? Ngimba ugwe kwitika ukuti Umwene yo Ngānga Unkulumba? Lilino yaga itolo balugindiko itolo pa kabalilo. Uswe tulinako akabalilo kanini napāpo, une ndumwile indumi itolo panini mbimba. Une ngusubila umwe mupilikisyé iyene, lōli, iki kyasanusyaga. Itikaga itolo ni ndumbula yako yosa. Akabalilo kako abene bosa bikubāmba lōsa, umunduyumo kunyuma kula ukubagolosya lōsa abandu. Kanunu? Kuyoba fiki? Lilino bōsa aba bali na makādi ga lwipùto bo bīmile.

¹³⁶ Ngimba umwe mukwitika panja apo, nūmwe, kisita makadi ga lwiputo? Linga ugwe kuyaga nu lwitíko, Kyala isakukuköléla ugwe. Lilino, gōsa makadi ga lwiputo mu lukindi.

¹³⁷ Undindwana unnini yula itugesye kunyuma kula, ni kilundi ikibibi, pamwanya apa pa iki... Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala isakupelaga ikyene ukuya kanunu? Linga ugwe kubomba, itolo yaga nu lwitiko kangi Kyala isakupaga ikyene kwa ugwe.

¹³⁸ Kwīnogòna ugūso umbine isakuyaga kanunu lōsa? Ugwe kwītika, ugwe ubagile ukuyanakyo ikyēne.

¹³⁹ Bule ugwe pānja pala, kwipūtila u mipwa gwāko na kayilo ka lutēnde? Ugwe kwīnogòna Kyala isakupelaga umwēne ukuya kanunu? Nkikulu, gwitugesye panja pala, linga ugwe kwitika ikyene, ugwe ubagile ukuya nakyo ikyene.

¹⁴⁰ Mwesa ba umwe mukuyaga pakwitika?

¹⁴¹ Lilino une ngulonda... Balinga ba bakundwe bangu bali apa, abalumbilili ba Nongwainunu, balumbilili ba Nongwainunu Inyīsusye pamo kilikyosa iki abene bali, aba bikwitika mu bubumbulusyo Bwakyala? Fyusya ifiboko fyinu. Une ngulonda ukuti umwe mwise apa nukundula une ukubiputila abandu aba, ukuti a bāndu bakēte ukuti ikyēne itolo kikaya une uyu ikwipūtila abāndu, umwe mubagile nūmwe. Isaga apa kangi ima pa kigemo na une. Ngimba umwe mubagile, bakundwe, umwe balumbilili? Isaga papapa apa kangi ima palapala pa kigemo. Ikyo kyo kinunu. Ndaga umwe, bakundwe. Ndaga umwe. Isaga itolo nkyeni, bakundwe, isaga.

¹⁴² Fiki kuyoba? [Unkundwe ikuyoba, "Ngimba uswe tubagile ukutendeka ulukindi lwakibili apa?"—Nsimbil] Ena, umwe mubagile. Pela ulukindi lwakibili papapa apa, kisakuya kinunu. Ikyo kyo kinunu. Lilino syumbutuka injila iyingi iyi, nkundwe. Syumbutuka ukusyungutila injila iyi, une ngubatwala abandu mulamula ukukinda apa. Lilino bambo mwa umwe fika pa lubafu ulu ulwa une, papapa nkati muno, linga umwe mwisakwima, ima ukusyungutila ulubafu ulu. Apo po loli.

¹⁴³ Lilino, ku kilundilo, umwe mukuketa abanyambala abanunu aba apa? Abēne bo banyāmbála aba bikwima papapa pamwanya apa, kangi bikwīma kuli i Nongwainunu yilayila iyi une

ngulūmbilila. Muketile? Abene bikwisa apa panongwa yakuti abene bikwitika mu Kyene. Lilino umwe mukufimbilisìgwa ukuya bākwitùfyà panongwa ya ntími gwínu uyu isakunāngìsya mwène pa kigemo iki apa, bukafu, bulumbilili bwamaka. Aba bo banyāmbálá aba bali nu busetuli, aba bamenye ukuti . . . komma une ukuya ngulwana na bāndu, utubalilo tumo uswe tukufika kukupinyigwa ku fipāngànio ifi fikutupela uswe . . . Ifibugutila fila fyo ifi uswe tukulwana; komma unnyambala, gwambombo gwa Kyala.

¹⁴⁴ Lilino, linga uswe twalinako ukumanyila-ngāníla kuli aligwesa apa, ko kabalilo katali bule ugwe kwinogona une nguyaga apa? Une āngàli ngusilika akabalilo kāko une ngufika kifuki . . . ukufuma kifuki ntāndàtu, bahano pamo ntāndàtu, kalongo; panini ukōngelelápó, lumo sinda, sinda-gwa-sinda gwa lukindi, une āngàli ngindile, abāngi bōsa ba abéne āngàli batikwíputilìgwa mma. Uswe tukabagila ukubomba ikyo. Kangi bo ikyene . . . loli ugwe utikufimbilisigwa ukuya na ikyo. Ugwe umenye iki kyo lutamio lwāko. Ugwe umenye iki ugwe ubombile, lilino lataga imbibi syako. Linga aligwesa gwa umwe panja apo kalipo akambahasya kamokene ka kwílamwa mu ndumbula yāko, sosya ikyéne panja lilino nukumbüla Kyala ukukuhobokela ugwe. Linga ugwe ukaya ntalusye na Kyala, mbula Kyala ukukuhobokela ugwe. Linga ugwe utikubömba, kangi ugwe ukaya ntalusye na Kyala, ikyéne kitisa kuyaga pakubömba ugwe na kapatu kamokéne ka bununu ukwisa ukukindàmo muno. Ugwe itolo kutāga akabalilo kāko. Isyo syabwanaloli. Lilino, ngimba isyo syabwanaloli, bakundwe? Isyo syabwanaloli.

¹⁴⁵ Keta kuno. Apa ikwíma Nkundwe Kidd apa. Une nafwène ukulepulania amatayala ukufuma ku ligali lyāngu ukufika ku mwène, kifuki ikyinjia pamo fibili ifi fikindilépo, uku . . . Umwène āfwágá na kansa, áyaga pakufwa ilisiku lila. Unkasi gwâke ālimbûlile une, alinkuti, “Bopa!” Alinkuti, “Umwène ikufwa lilino.” Akabalilo kako une mfikege kula, u Ntwa ālimbumbulwísye umwène. Kangi apa umwène akaali imile. Une ngwínogóna umwène akabile ubusito *ubwingi-fiyòsa* na filifyòsa. U gwaiyolo unsikali-ntúsyé, kunyuma, umwe mumenye. Uyo yo luko lwa nnyāmbálá une nñayobaga ngapo, ifyinjia ifi fikindilepo, uyu ālumbilile; nu kulambalala palapala pa Lisyu lila, kangi abandon balinkunseka umwene. Kangi umwène nu nkasi gwâke bikwènda unsebwé gwa sitima na filifyòsa ifíngi, kangi kubutali mmwanya mu fyâmba, ni migodi gya malasya, nu kubopa pânja, kangi ukusopigwa mu baminyololo, na filifyòsa ifíngi. Uyo yo nnyāmbálá yûyo alwile ukupónjòla i kyâbupi, ulo lo luko.

¹⁴⁶ Lilino, bakundwe, une nguyoba kwa umwe, umwe lumo mutikuyaga nu mbepo gwa kumanyila-ngâni. Ikyo kitikufimbilisigwa ukuya, muketile, ikyo—ikyo kikaya kyâkulondígwa. Ikindu kyâkwânda, ugwe gwe nnyāmbálá

gwa Lisyu. Ugwe uli kanunu, abalumbilili abakongelelapo ukukinda une ndi, panongwa yakuti une ndi—une ngaya fiyo mma ndumbilili. Lõli une...lõli umwe mwe—umwe mupakígwe, unnyámbálá aligwesa uyu abilikigwe ukulúmbilila i Nongwainunu yo ikubilikígwá ukubumbulusya ababine; ubulagili bwa kisukyosa bo: “Buka nkisu kyosa ikyapasi nukulumbilila i Nongwainunu ku kipeligwa kilikyosa. Umwene uyu ikwitika kangi ikosigwa isakupokigwaga. Ifika ifi fisakukongaga abene aba bikwitika. Linga abene bikubika amaboko gabó pa babine,” na fyosa, “abene bisakubumbulukaga.” Linga ugwe kubilikigwa ukuya ndumbilili, ugwe kukôlelígwá ukwiputila ababine.

¹⁴⁷ Kangi i nongwa une ngubõmba iki kyo ukuti ikilundilo iki...ukuti abéne babagile ukukéta ukuti abéne batikufimblisígwá ukugülfila kuli mündu yumo ugwapasima, Oral Roberts, Tommy Hicks, Tommy Osborn, nimwene, umunduyumo uyu ikwisako kuli u bubombelo bwa bubumbulusyo. Une ngulonda abene ukukéta ukuti umwe mwe banyambala ba Kyala. Muketile? Ugwe gwe nnyambala...Itolo bo bwingi buki ukubika amaboko pa aligwesa gwa abene bo—bo une pamo aligwesa uyungi. Mulimosa, bakundwe, umwe mwesa mumenye, ukuya—ukuya babombi, ulwene lo lwitiko lwabo mwa Kyala ulu lukubomba imbombo. Ngimba isyo ndalusye? Uswe tukupa itolo ulwiputo kuli abéne.

¹⁴⁸ Lilino ugwe kuyoba, “Nkundwe Branham, ngimba Mbepo gwa Mbepo Mwikemo ali pala na ugwe?” Naloliloli. Ena, nkulumba!

¹⁴⁹ Lilino kwa umwe mu kilundi...mu lukíndi pala, linga ugwe kwítika ni ndúmbula yâko yôsa ukuti Kyala ikuyaga pakukubúmbulusesya ugwe, fyusya ikiboko kyako, yoba, “Une ngwitikisyaga ikyene.”

¹⁵⁰ Lilino, isaga apa, unko uyu—unko unkikulu uyu ise apa. Une ngakumanya ugwe, une ngakubonamo siku. Linga u Mbepo Mwikemo isakumbulaga une, ukuti bakundwe bangu apa, mu kuyapo kuno bo iki, polelo abene bosa bimile apa ukusyungutila une. Kangi komma kyène ikyo, bakundwe bângu bali apa, kangi u Ntwa gwângu ali apa. Ikyène yo Ntwa gwâbo, bópe. Lilino, linga Umwène ikumbulaga une ikindukimo ikisobi na ugwe, kilikyosa kyo kisobi na ugwe, ugwe kwisakumanyaga kali ikyene kyo bwanaloli pamo mma. Une ngulonda abene, une ngulonda ikilundilo, une ngulonda a bandu panja pala ukukéta ukuti u Mbepo Mwikemo ali apa pa kigemo ukupa ku kukêtéla-
ngâni, loli ikyo kitikubumbulusya nayumo. Loli linga Umwène isakumbulaga une ikindukimo ikya ugwe, ukuti ugwe umenye une ngamanya nakimo ikya ikyene, itolo bo ikyene áli nkikulu pa kisiba... Komma u luko lulalula ulwa nongwa, loli une ngusanusya unnyambala nu nkikulu ukwágàna ku kabalilo ka

kwanda. Yeso, mu luko lwa nnyambala unkusi-gwapakati, kangi unkikulu uyu lumo ālì nkikulu nkeke, lumo bo ugwe.

¹⁵¹ Kangi linga Umwēne iganile, ikumbulaga une ifi ugwe gwīsile apa, ulutamio lwako, ngimba ugwe ubagile ukwitika ukuti ikyene kibagile ukuyaga Mbepo Gwake uyu ikubombaga ikyene? Ngimba umwe bakundwe mukwitika ikyo? Ukuti u Ntwa Yeso yulayula imile apa? Umwe kilundilo mukwitika ikindu kilakila? Ngimba umwe mu lukindi lwa lwiputo mubagile ukwitika ikindu kilakila, kangi mumenye ukuti abanyambala aba...? Ngimba une mbagile ukubakolela abene apa linga une ndinkwinogona abene bakaali mma...? Ukufuluma pa kulumbilila bo iki, kangi ukuyoba ifindu ifi une mbōmbile, kangi polelo ngubakōlela abanyambala pamwanya apa aba bakāli bākufikapo? Une ngabagila ukubomba ikyo. Une nguyaga pa bukupōnjola ikindu kilakila une nalwilága ngapo. Muketile? Une ngwitika mu bene. Une ngwitika abene bo banyāmbala ba Kyala.

¹⁵² Lilino kēta linga u Mbepo Mwikemo ikwima kifuki. Itolo ukuyoba na ugwe, une ngugela... Ugwe kuyoba, "Ngimba ugwe kubomba fiki, Nkundwe Branham?" Ikindu kilakila iki Yeso ābomblé nu nkikulu, alinkuti, "Ndwalila Une agakunwa," Umwene itolo āgelága ukuyoba ku mwene i miniti, ukusyāgánia iki u lutamio lwāke lwāli.

¹⁵³ Ulutamio lwāko lo lutende, ikyo kyo iki ugwe kutamigwa nakyo. Linga ikyo ko kutalusya, fyusya ikiboko kyako. Lilino, umwene naloliloli atikuboneka ikyene, bule umwene, bakundwe? Umwene atikubomba, loli ikyo kyo iki lutamio lwake luli. Umwēne afumile pakuya injila yila akabalilo katali. Bwīla ukukilania amalulalo bo ukāli ukufika ku gēne, na fyōsa bo ifyo. Ikyo kyo kitalusye. Ikyēne kyo lutēndeko lwāko, itolo upeligwe injila iyo, gwalutēnde; akabalilo kōsa ukwīnogonēla ikindukimo kikwītēndekesyā ukuboneka, ikyēne kitikuboneka mma. Utubalilo tumo u mōhési ikubabūla ugwe, "Kikayapo nakimo ku Kyēne, ugwe itolo gwāgomokíle nyuma, ugwe kukilania ulukindi." Une ndikubala ilinogono lyāko mma, lōli une ngubala iki kyo... Une ngumanya iki umwēne ayobilepo kwa ugwe, nongwa yakuti une ngukēta iki kikilēnie ilīnogonelo lyāko.

¹⁵⁴ Lilino, Yeso apilikisyaga aminogono gabu. Ngimba uko kutalusya? Ena, ikyo kyo iki kibonike lilino. Ngimba uko kutalusya? Apa, unko une ngubūle ugwe ikindukimo, ukuti ugwe ubagile ukumanya. Ugwe naloliloli gwimile apa panongwa ya mundu yumo uyungi. Uko ko kutalusya. Ikyo kyo kindu, umwe muketile, umwe mukabagila ukukikola ikyene mpaka lino. Lilino, linga u Ntwa isakusetulaga kwa une iki ugwe gwimile apa, kuli u munduyumo uyungi, ngimba ugwe kunyitika une ukuya nsololi Gwake? Ikyene kyo kuli mama gwako. Ugwe kwitika Kyala abagile ukumbula une ukuti ulutamio

Iwake lo luki? Ena, umwéne ali nu lutamio lwa ndumbúla, ukutikitisa kwapamwanya kwa lilopa, amabwe ga kayongo, ififuluganike. Uko ko kutalusya, bule? Muketile? Lilino, uyo yo Mbepo Mwikemo, bule ikyene?

¹⁵⁵ Lilino, kilipo ikindukimo apa pa une na pa bakundwe aba. Muketile? Ikindukimo apa lilino, u Mbepo Mwikemo. Lilino, umwe mukwitika; umwe, bo uswe tukukínda ukukilania ulukindi.

Unko uswe twinamisye imitu gyitu akabalilo kako uswe tukwiputila abandu aba.

¹⁵⁶ Lilino, Tāta Gwakumwanya, uswe tukubika amaboko pa bāndu aba. Kangi une ngwiputila abēne lilino. Apa balipo a Bāko ababōmbi ababunyafyāle bīmile apa, kangi uswe twēsa tukuyaga pakwāla amaboko pa babine, panongwa yakuti Ugwe gwāyobile ukubōmba ikyēne. Uswe tukuyaga pakubomba ikyene mu Ngamu ya Yeso Kristi. Abāndu balingikwābaga itolo ukukīndamo, lōli abēne bali isaga ukukīndāmo ukuya babūmbuluke ukwīsila mu Ngamu ya Yeso Kristi. Amen!

¹⁵⁷ U Ntwa akusaye ugwe. Lilino isaga itolo papapa kuno kifuki.

Mu Ngamu ya Ntwa Yeso, bumbulusyaga... Mu Ngamu ya Ntwa Yeso, mbumbulusya unkundwe gwangu. Mu Ngamu ya Ntwa Yeso, mbumbulusya kalumbu gwangu.

¹⁵⁸ Lilino, itolo—itolo i miniti! Muketile! Nkundwe na kalumbu, nongwa ya fiki ikyēne umwe mukusangaluka akabalilo kāko unkikílú yula, akabalilo kāko ukukētéla-ngāni kubōmbigwe, kangi akabalilo kāko abāngi bikwīsa ukukīndāmo kakayapo nakamo kakubōmbigwa? Abāndu bikukīsania ukukīndāmo, “Mulimōsa, linga une ngaya mma, ukuya nu kumanyila-ngāni, mulimōsa, polelo une ngālinakyo nakimo.” Ikyo kikaya nakyo nakimo ikyakubomba ni kyene, Umwene ali apa itolo lulalula. Muketile?

¹⁵⁹ Akabalilo kāko ugwe kukīnda ukukilania apa, isaga na maboko gāko mmwanya, kuyoba, “Ndaga Ugwe, Ntwa Yeso. Une ngwitikisa Ugwe ukuya Mbumbulusyi gwangu, kangi une ngusookaga itolo ni kyene. Yumo mwa banyāmbàla aba bikunyōsyaga une, une ngubūka mulamula mu kitubwi kya mīsi nu kuya mōsigwe, kangi bikusooka panja nukumanya ukuti Ugwe ufingile ukuti une ngwambilila u Mbepo Mwikemo.”

¹⁶⁰ Muketile, ikyene... Ukukētéla-ngāni kukāli kuli apa. Ukwēne kukāli kuli apa, itolo mulamula mūmo... Apa, ngimba ikyēne kyo fiki? Unnyambala uyu apa? Une ndinhesya kwa ugwe. Ngimba une ndili, nkulumba? Une ngakumanya ugwe. Bagile...linga Kyala isakumbulaga une fyofiki ulutamio lwako, ngimba ugwe kunyītitaka une ukuya nsololi Gwake, ugwambombo Gwake? Ugwe kuyaga ni ndumbula yako yosa? Umma ndaga, nkulumba. Ndaga ugwe, nkulumba. Uyo yo mbepo nnunu fiyo, ikindu ikinunu fiyo. Ukufuma pa fyosa,

ugwe gwimile apa panongwa ya munduyumo uyungi. Uko ko kutalusya. “Ikyene yo mwisukulugo, ali nu bukokonyale, agwile ilisiku limo kangi akonywile ikilundi kyake,” uyo yo ISI SYO IKUTI U NTWA! Ngimba isi syabwananaloli? Uko kokutalusya! Buka kangi itikaga lilino, kangi umwene isakuyaga kanunu.

¹⁶¹ Lilino, isaga mukwitika, itolo aligwesa, isaga itolo. [U lukindi lwa lwiputo lukumalika kuli amaminiti matatu na masekondi malongo-matatu-na-lwelle, mingi ga masyu ga Nkundwe Branham go nmasitakupilikigwa—Nsimbi] . . . ? . . .

Yisayigwe imbinyo iyi yikupinya
Indumbula syitu mu lugano Lwakikristi;
U bulilanisi bwa linogono lyabukamu
Buli bo bula ku Mwanya.

Apa pankyen pa Kikota kya Tata gwitu,
Uswe tukona inyiputo syitu isyalwiyulo;
Imbasyo syitu, isubilo syitu, isyakunyonywa
syitu sili simosyene,
Isubisyo syitu ni mbakisyo syitu.

¹⁶² Uswe twimile ukukilania, bana ba Kyala, balemale, bafwamaso, baniongotoligwe. Balumbilili ba Nongwainunu, umwe mumenye uswe tukaya na maka ukubumbulusya. Loli ugwi u Nkulumba Ntwa Yeso Kristi ikutuma ifimanyilo ifi, nu kutobesya u mohesi uyu abapinyile umwe. Uswe tukukemela u mohesi . . . ? . . . Uswe tukukemela ubufwamaso . . . ? . . .

¹⁶³ Mu Ngamu ya Yeso Kristi u Mwanundumiana gwa Kyala, uswe tukusuma ukuti Kyala ikubapaga abene ulwitiko ukwitika ukuti ulwiputo lwa lwitiko lupokile ababine, kangi Kyala isakubasumusyaga abene, kangi abene bikuyaga kanunu kangi. Tupaga ikyene, Kyala Mwenemaka, ukwisila mu Ngamu ya Yeso Kristi.

¹⁶⁴ Lilino, umwe bakundwe sokako ukufuma kula . . . ? . . .

¹⁶⁵ Mwesa mwe bangi ba umwe muyege ndwiputo lilino, akabalilo kako uswe . . . abalumbilili bikwiputila abene, bope, lilino. Uswe tukusuma, bika amaboko pamwanya.

¹⁶⁶ Tata Gwakumwanya . . .

Kwa umwe panja apo nkilundilo aba balinkusita kufika mu lukindi lwa lwiputo, bika amaboko ginu pa yumo nu nnine lilino. Bika amaboko ginu pamwanya pa yumo nu nnine.

¹⁶⁷ Tata gwitu Gwakumwanya, uswe tukutwala Ugwe ikilundilo iki bo uswe tukwigala losa ububombelo ubu kangi ulusasanio ulu pasi pa ndembela ya Yeso Kristi, u nkulumba umpakigwe Gwampamwanya Mputi gwa Kyala, Immanueli, imile, afyusigwe ukufuma ku bafwe, mumi bwila ukutendeka isayanasario; u Kwake u Kuyapo ukukulumba lilino na uswe, a Maka Gake amikemo pa uswe ukutetendeka uswe ukuketa imboniboni, ukusolola, ukwala amaboko pa babine. Masyu amasitakutoligwa

ga Kyala gakabagilamo siku ukugomokela ku Mwène paitolo. Une ngutobesa u mõhési aligwësa gwa bubine, amaka gösa ga butulwanongwa, kusitakwítika bulibôsa, mu Ngamu ya Yeso Kristi, ikyène kilibalanila ikyène ukufuma ku bându kangi abène bayege kanunu.

¹⁶⁸ Sayaga abakundwe balumbilili aba, Ntwa, bo abène bïbïngénie palikimo mu ndumbula yimoyène kangi ulufwâno lumolwène, kangi bôsa abâlwalo ba kipanga. O Gwamakagosa Kyala, ku uyu unkulumba Middletown, Ohio, tumaga uluyigo ukufuma pa iki, Ntwa, ulu lwisakupyagila ukufuma ku lubafu ukubuka ku lubafu, u kwisa palikimo kwa fifupa, Ntwa, ni minyöfu nya kipapa. Kangi a maka ga Kyala galitupulaga ikipanga ikyamaka ikyabumo apa nkaya aka iki kisakupyagila, i kipanga ikyâkwegeléla, môsa ukukilania ikîsu, ukuti abându babâgile ukwisa nkaya aka ukukéta a maka ga Kyala. Tupaga ikyene, Ntwa. Bumbulusyaga ababine na bonywa, pokaga abasobi, kangi yaga nu lwimiko kwa Gwimwene.

¹⁶⁹ Paga ikyène, ukuti fyôsa ifi ififunga nu tômbo utunini utu tulâmbalèle apa...Une ngusuma, Ntwa, ukuti u Mbepo Mwikemo pa uswe, kangi mu kiyûmba iki ukutupaka uswe, ali yaga aligwesa gwa bène kanunu. Ilyène lisimbígwé mu i Bângéli ili akabalilo kâko Israeli âli mu njila ya mbombo, pa njila yabo ku kisu ikifingigwe, ukuti i Nyanja Ingeseifu yalinkuya mu njila. Kangi yumo mwa basimbi alinkuyoba, “Kyala âketile pási ukwisila mu Mbanda ya Moto yila kangi i Nyanja Ngeseifu yalinkutila nukwenda ukugomokela, kangi Israeli alinkubuka ku kisu ikifingigwe iki kyafingiligwe.”

¹⁷⁰ Kangi lilino, ikyene kyo mu i Bangeli, ikyene kisimbigwe, “Une niganile pamwanya pa findu fyosa ukuti umwe mukabe mbukafu.” Kangi akabalilo kâko ififunga ifi fikufika ku bându, kûko Sétâno alâmbalike i Nyânja Ingeseifu pankyéni pa bène, Kyala aliketaga pasi ukwisila mu Lilopa lya Mwanundumiana Gwake Mwene, Yeso Kristi, nu kutobesa ububine bulibôsa ku bène bâbo bakâbagile ukwisa kuno; kangi ububine buli sôkaga ngapo kangi buliyaga nu lutende bwa Lisu lya Kyala nu lufingo lwa Kyala kangi u bupake bwa Kyala, kangi abându bali kilaniâga kula mu lufingo ulununu lula lwa bukafu bununu na maka. Tupaga ikyene, Ntwa. Kangi uswe tukubika fyosa ifya ikyene kwa Ugwe, mu Ngamu ya Mwanundumiana Gwako gwalugano, u Mpoki gwitu Yeso Kristi. Ameni.

¹⁷¹ Kilundilo, ku Mwene yuyo amenye uswe twesa, kwa Umwene uyu atufusisye uswe ukuya kilingo Gwake nkisu, mu kipanga Kyake, sayo ingabi isya Kyala siliyaga pa umwe mwesa mpaka uswe twagane kangi. Ububômbêlo bwîtu ubukônge, mûmo tumanyile, bwisa kuyaga ku kitêmbe, Pandungu kulubunjju, Pandungu gwa Pasa kulubunjju. Polelo une nguyapa ka...ukukilania mu Illinois ukufuma kula. Akusaye umwe, pâkisya ifipânga fyînu, pâkisya ifipânga ifinunu ifi, kolelela

indūmbùla syīnu palikimo. Syāla pa Lisyu lya Kyala! Itūgalilaga Umwene, kabuno ifindu ifinyali filambalele pankyenī pa ugwe, kumbukilaga ikyo!

¹⁷² Mpaka uswe twagane, unko uswe twīme nukwimba:

Une nunganile Umwene, une mbaganile
Umwene
Panongwa yakuti Umwene alinganile une
Kangi ālyulíle ubupoki bwāngu
Pa mpiki gwa Kalvari.

¹⁷³ Lilino, nulugīndíko, ponania amaboko nu munduyumo kunyuma kwa ugwe, pankyenī pa ugwe, kangi ku mbafu syinu.

Une nunganile Umwene . . .

Aligwesa lilino.

. . . Une nunganile Umwene
Panongwa yakuti Umwene alinganile une
Kangi ālyulíle ubupoki bwāngu
Pa mpiki gwa Kalvari.

¹⁷⁴ Lilino na maboko gīnu mmwanya kwa Kyala, nalōli nukulāta lilino, aligwesa tēndeka ulwēne ukulila.

Une nunganile Umwene, une mbaganile
Umwene
Panongwa yakuti Umwene alinganile une
Kangi ālyulíle ubupoki bwāngu
Pa mpiki gwa Kalvari.

¹⁷⁵ Unko uswe twinamisye imitu gyitu lilino.

Mpaka uswe twagane! mpaka uswe twagane!
Mpaka uswe twagane pa malundi ga Yeso;

Kumbukilaga, bīngi ba uswe tutisakwāganāmo siku kāngi mpaka kabalilo kala.

Mpaka uswe twagane! mpaka uswe twagane!
Kyala ayege na ugwe mpaka uswe twagane
kangi!

¹⁷⁶ Lilino ng'ung'usya ulwēne. U ntīmi gwīnu. Nkundwe Sullivan, mpaka uswe twāgane, nkundwe gwāngu. 

61-0319 Ubwíputi-pùti Bwa Yesebèli
Kubupayilo Bwafwabwite Kwa Basikali Bakikolo
Middletown, Ohio U.S.A.

KYANGONDE

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimini, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbige ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org